Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (osmého senátu zasedajícího v kolegiu o pěti soudcích)

15. července 2026 *

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření přijatá vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny – Zmrazení finančních prostředků – Omezení vstupu na území členských států – Seznam osob, subjektů a orgánů, na které se vztahuje zmrazení finančních prostředků a na které se vztahují omezení vstupu na území členských států – Zařazení jména žalobce na seznam a jeho ponechání na tomto seznamu – Článek 2 odst. 1 písm. h) bod i) rozhodnutí 2014/145/SZBP – Pojem ‚osoba, která usnadňuje porušování zákazu obcházení' omezujících opatření – Kritérium založené na jednání, které může představovat trestný čin – Územní působnost nařízení (EU) č. 269/2014 – Právní jistota – Přiměřenost – Nesprávné posouzení"

Ve věci T-492/24,

Dimitrij Alexandrovič Beloglazov, s bydlištěm v Minsku (Bělorusko), zástupci: E. Épron, A. Genko, C. Gimbert a M. Dechamps, advokáti,

žalobce,

proti

Radě Evropské unie, zástupci: D. Laurent a S. Lejeune, jako zmocněnkyně,

žalované,

podporované

Belgickým královstvím, zástupci: C. Pochet, M. Van Regemorter a L. Jans, jako zmocněnkyně,

jakož i

Evropskou komisí, zástupci: A. de Elera-San Miguel Hurtado a L. Puccio, jako zmocněnci,

vedlejšími účastnicemi řízení,

TRIBUNÁL (osmý senát zasedající v kolegiu o pěti soudcích),

ve složení: I. Gâlea (zpravodaj), předseda, M. J. Costeira, T. Tóth, B. Ricziová a L. Spangsberg Grønfeldt, soudci,

* Jednací jazyk: francouzština.

za soudní kancelář: L. Ramette, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení, zejména:

– žalobě došlé kanceláři Tribunálu dne 20. září 2024,

– návrhům na úpravu žaloby došlým kanceláři Tribunálu dne 31. října 2024, 26. května a 17. listopadu 2025,

– žádosti žalobce o odstranění některých údajů ze spisu ve vztahu k veřejnosti, došlé kanceláři Tribunálu dne 23. července 2025,

po jednání konaném dne 10. února 2026,

vydává tento

Rozsudek

1 Žalobou podanou na základě článku 263 SFEU se žalobce, Dimitrij Alexandrovič Beloglazov, domáhá zrušení následujících aktů v rozsahu, v němž zapisují jeho jméno na seznamy osob a subjektů uvedené v příloze rozhodnutí Rady 2014/145/SZBP ze dne 17. března 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2014, L 78, s. 16) a v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ze dne 17. března 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2014, L 78, s. 6), nebo v němž jeho jméno na těchto seznamech ponechávají (dále jen „sporné seznamy“):

– zaprvé rozhodnutí Rady (SZBP) 2024/1843 ze dne 28. června 2024, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. L, 2024/1843), a prováděcí nařízení Rady (EU) 2024/1842 ze dne 28. června 2024, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. L, 2024/1842) (dále jen společně „akty z června 2024“);

– zadruhé rozhodnutí Rady (SZBP) 2024/2456 ze dne 12. září 2024, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. L, 2024/2456), a prováděcí nařízení Rady (EU) 2024/2455 ze dne 12. září 2024, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. L, 2024/2455) (dále jen společně „akty ze září 2024“);

– zatřetí rozhodnutí Rady (SZBP) 2025/528 ze dne 14. března 2025, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. L, 2025/528), a prováděcí nařízení Rady (EU) 2025/527 ze dne 14. března 2025, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. L, 2025/527) (dále jen společně „akty z března 2025“), a

– začtvrté, rozhodnutí Rady (SZBP) 2025/1895 ze dne 12. září 2025, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. L, 2025/1895), a prováděcí nařízení Rady (EU) 2025/1894 ze dne 12. září 2025, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. L, 2025/1894) (dále jen společně „akty ze září 2025“ a společně s akty z června 2024, ze září 2024 a z března 2025 dále jen „napadené akty“).

I. Skutečnosti předcházející sporu a skutečnosti, které nastaly po podání žaloby

2 Žalobce má ruskou státní příslušnost.

3 Projednávaná věc je součástí kontextu omezujících opatření přijatých Evropskou unií vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.

4 Dne 17. března 2014 přijala Rada Evropské unie rozhodnutí 2014/145 na základě článku 29 SEU a nařízení č. 269/2014 na základě čl. 215 odst. 2 SFEU. Těmito akty stanovila omezující opatření vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.

5 Dne 25. února 2022 přijala Rada zaprvé rozhodnutí (SZBP) 2022/329, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2022, L 50, s. 1), a zadruhé nařízení (EU) 2022/330, kterým se mění nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2022, L 51, s. 1). Těmito akty Rada změnila kritéria pro zařazení na sporné seznamy stanovená v čl. 2 odst. 1 písm. a) až g) rozhodnutí 2014/145 a v čl. 3 odst. 1 písm. a) až g) nařízení č. 269/2014, která umožňují zmrazení finančních prostředků osob zařazených na uvedené seznamy. Článek 1 odst. 1 rozhodnutí 2014/145 ve znění rozhodnutí 2022/329 zakazuje fyzickým osobám splňujícím kritéria v podstatě totožná s kritérii uvedenými v čl. 2 odst. 1 téhož rozhodnutí vstup na území členských států nebo průjezd přes toto území.

6 Dne 8. dubna 2022 Rada zařadila jméno Olega Vladimiroviče Děripasky na sporné seznamy, a to zaprvé rozhodnutím (SZBP) 2022/582, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2022, L 110, s. 55), a zadruhé prováděcím nařízením (EU) 2022/581, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2022, L 110, s. 3).

7 Dne 6. října 2022 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2022/1907, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2022, L 259 I, s. 98), jehož bod 7 odůvodnění zněl takto:

„Rada se domnívá, že usnadňování porušování zákazu obcházení některých omezujících opatření Unie může přispívat k destabilizaci Ukrajiny nebo narušení její územní celistvosti, suverenity a nezávislosti. Rada proto považuje za nezbytné zavést další kritérium pro zařazení do seznamu, které se konkrétně zaměří na takové usnadňování.“

8 Tímto rozhodnutím tak Rada doplnila do čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 2014/145 nové kritérium pro zařazení na sporné seznamy, když toto ustanovení změnila následovně:

„1. Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí:

[…]

h) [fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům], které usnadňují porušování zákazu obcházení ustanovení tohoto rozhodnutí, nařízení […] (EU) 269/2014, (EU) 692/2014, (EU) 833/2014 nebo (EU) 2022/263 nebo rozhodnutí Rady 2014/386/SZBP, 2014/512/SZBP nebo (SZBP) 2022/266“.

9 Týmž rozhodnutím Rada rovněž doplnila do čl. 1 odst. 1 písm. f) rozhodnutí 2014/145 kritérium zákazu vstupu na území členských států nebo průjezdu přes toto území, které je v podstatě totožné s kritériem stanoveným pro zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů v čl. 2 odst. 1 písm. h) rozhodnutí 2014/145 ve znění rozhodnutí 2022/1907.

10 Dne 6. října 2022 Rada přijala rovněž nařízení (EU) 2022/1905, kterým se mění nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2022, L 259 I, s. 76). Tímto nařízením Rada doplnila do čl. 3 odst. 1 písm. h) nařízení č. 269/2014 kritérium stanovené v čl. 2 odst. 1 písm. h) rozhodnutí 2014/145 ve znění rozhodnutí 2022/1907, jehož znění je totožné se zněním uvedeným v bodě 8 výše.

11 Dne 23. června 2023 Rada přijala rozhodnutí (SZBP) 2023/1218, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2023, L 159 I, s. 526). Tímto rozhodnutím Rada zejména změnila čl. 2 odst. 1 písm. h) rozhodnutí 2014/145. Ve znění rozhodnutí 2023/1218 zní čl. 2 odst. 1 a 2 rozhodnutí 2014/145 takto:

„1. Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí:

[…]

h) fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům:
   i) které usnadňují porušování zákazu obcházení ustanovení v tomto rozhodnutí nebo v rozhodnutích 2014/386/SZBP, 2014/512/SZBP nebo (SZBP) 2022/266 nebo v nařízeních (EU) č. 269/2014, (EU) č. 692/2014, (EU) č. 833/2014 nebo (EU) 2022/263; nebo
   ii) které uvedená ustanovení jinak podstatně maří[.]

[…]

2. Žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje se nezpřístupní fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům uvedeným v příloze, a to přímo ani nepřímo ani v jejich prospěch.“

12 Kritérium použitelné na zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů stanovené v čl. 2 odst. 1 písm. h) rozhodnutí 2014/145 ve znění rozhodnutí 2023/1218 v podstatě odpovídá kritériu stanovenému pro zákaz vstupu na území členských států nebo průjezdu přes toto území v čl. 1 odst. 1 písm. f) rozhodnutí 2014/145 ve znění rozhodnutí 2023/1218.

13 Dne 23. června 2023 přijala Rada rovněž nařízení (EU) 2023/1215, kterým se mění nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2023, L 159 I, s. 330), jímž změnila kritérium stanovené v čl. 3 odst. 1 písm. h) nařízení č. 269/2014, a to ve znění celkově totožném se zněním uvedeným v bodě 11 výše.

14 Dne 28. června 2024 přijala Rada akty z června 2024. Těmito akty zařadila jméno žalobce na sporné seznamy, čímž mu uložila opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, jakož i omezení pohybu na území členských států Unie připomenutá v bodě 5 výše. Odůvodnění uplatněné proti žalobci znělo následovně:

„Dmitrij Beloglazov (Dimitry Beloglazov) je vlastníkem společnosti LLC Titul (se sídlem v Rusku), která založila dceřinou akciovou společnost (JSC) Iliadis (se sídlem v Rusku) s cílem získat podíl Olega Děripasky ve společnosti International LLC Rasperia Trading Limited (‚Rasperia‘, se sídlem v Rusku). Rasperia vlastní 28,5 milionu akcií evropské společnosti STRABAG SE. Tyto akcie byly zmrazeny, protože Rasperia byla ovládána Olegem Vladimirovičem Děripaskou, fyzickou osobou, na kterou se vztahují omezující opatření Unie.

Oleg Děripaska s Dmitrijem Beloglazovem společně koordinovali složitý podvodný mechanismus s cílem zmrazené akcie společnosti STRABAG prodat. Beloglazova společnost LLC Titul za tímto účelem založila dceřinou společnost JSC Iliadis, která nabyla Děripaskův podíl ve společnosti Rasperia, a tím i zmrazené akcie společnosti STRABAG. Děripaska získal rovnocenný ekonomický prospěch z prodeje společnosti Rasperia.

Dmitrij Beloglazov prostřednictvím společností LLC Titul, JSC Iliadis a Rasperia použil tento mechanismus k tomu, aby společnost se sídlem mimo Unii, kterou ovládá osoba zařazená na seznam a která vlastní zmrazené akcie společnosti z Unie, odprodal mimo Unii, a to s jediným cílem zrušit zmrazení těchto akcií v Unii, a tím obejít omezující opatření Unie.

Dmitrij Beloglazov tudíž usnadňuje porušování zákazu obcházení nařízení […] č. 269/2014.“

15 Článek 6 druhý pododstavec rozhodnutí 2014/145 ve znění platném v době přijetí aktů z června 2024 stanovil, že toto rozhodnutí se „použije do 15. září 2024“.

16 Dopisem zaslaným Radě dne 25. července 2024 žalobce požádal o sdělení veškerých informací a důkazů, na nichž bylo založeno zařazení jeho jména na sporné seznamy. Dne 2. srpna 2024 Rada žalobci odpověděla zasláním důkazního spisu označeného referenčním číslem WK 8700/2024 REV 1 (dále jen „spis WK“).

17 Dne 12. září 2024 přijala Rada akty ze září 2024, jimiž ponechala jméno žalobce na sporných seznamech do 15. března 2025, aniž změnila odůvodnění uvedené v bodě 14 výše. Přijetí těchto aktů bylo oznámeno zástupcům žalobce dopisem ze dne 13. září 2024.

18 Dopisem zaslaným Radě dne 31. října 2024 podal žalobce Radě žádost o přezkum omezujících opatření, která se jej týkají.

19 Dne 14. března 2025 přijala Rada akty z března 2025, jimiž ponechala jméno žalobce na sporných seznamech do 15. září 2025, aniž změnila odůvodnění uvedené v bodě 14 výše. Rada žalobce o přijetí uvedených aktů informovala dopisem ze dne 17. března 2025, v němž zároveň uvedla, že odpovídá na vyjádření žalobce ze dne 31. října 2024.

20 Dopisem zaslaným Radě dne 23. května 2025 podal žalobce Radě žádost o přezkum omezujících opatření, která se jej týkají.

21 Dne 12. září 2025 přijala Rada akty ze září 2025, jimiž ponechala jméno žalobce na sporných seznamech do 15. března 2026, aniž změnila odůvodnění uvedené v bodě 14 výše. Rada žalobce o přijetí uvedených aktů informovala dopisem ze dne 15. září 2025, v němž zároveň uvedla, že odpovídá na vyjádření žalobce ze dne 23. května 2025.

II. Návrhová žádání účastníků řízení

22 Žalobce v podstatě navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil napadené akty v rozsahu, v němž se jej týkají;

– uložil Radě náhradu nákladů řízení.

23 Rada navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl; a

– uložil žalobci náhradu nákladů řízení;

– podpůrně, pro případ, že by Tribunál zrušil rozhodnutí 2024/2456 nebo rozhodnutí 2025/1895, nařídil, aby byly jejich účinky vůči žalobci zachovány až do uplynutí lhůty pro podání kasačního opravného prostředku, nebo, bude-li podán kasační opravný prostředek, do jeho zamítnutí.

24 Belgické království a Evropská komise navrhují zamítnutí žaloby, přičemž Komise rovněž navrhuje, aby byla žalobci uložena náhrada nákladů řízení.

III. Právní otázky

A. K žádosti o odstranění některých údajů ve vztahu k veřejnosti

25 V průběhu řízení před Tribunálem žalobce v podstatě požádal, aby byly v tomto rozsudku podle článků 66 a 66a jednacího řádu Tribunálu ve vztahu k veřejnosti odstraněny některé údaje obsažené v písemnostech ve spise.

26 V tomto ohledu je třeba připomenout, že při slaďování zveřejňování soudních rozhodnutí s právem na ochranu osobních údajů a obchodního tajemství musí soud za okolností každého případu hledat spravedlivou rovnováhu, a to rovněž s ohledem na právo veřejnosti na přístup k soudním rozhodnutím v souladu se zásadami zakotvenými v článku 15 SFEU (viz rozsudek ze dne 27. dubna 2022, Sieć Badawcza Łukasiewicz-Port Polski Ośrodek Rozwoju Technologii v. Komise, T-4/20, EU:T:2022:242, bod 29 a citovaná judikatura). Zveřejňování soudních rozhodnutí má umožnit veřejnou kontrolu výkonu spravedlnosti a představuje základní procesní záruku proti svévoli (viz rozsudek ze dne 11. června 2025, Hitit Seramik v. Komise, T-230/23, nezveřejněný, EU:T:2025:579, bod 15 a citovaná judikatura).

27 Kromě toho odstranění informace ve vztahu k veřejnosti není odůvodněno například v případě informací, které jsou již veřejné nebo k nimž mohou mít široká veřejnost nebo některé odborné kruhy přístup, v případě informací zmiňovaných rovněž v jiných částech nebo písemnostech ve spisu, ve vztahu k nimž účastník řízení, který si přeje důvěrnost dotčené informace zachovat, opomenul podat žádost v tomto smyslu, v případě informací, které nejsou natolik specifické nebo přesné, aby odhalovaly důvěrné údaje, nebo v případě informací, které do velké míry vyplývají nebo je lze vyvodit z jiných informací, k nimž mají zájemci legálně přístup [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. listopadu 2024, Crédit agricole a další v. Komise (Národní, státní a agrární dluhopisy), T-386/21 a T-406/21, EU:T:2024:776, bod 51 a citovaná judikatura].

28 Především není namístě vyhovět žádosti žalobce, pokud jde o údaje, jejichž odstranění ve vztahu k veřejnosti je požadováno a které nejsou v tomto rozsudku použity.

29 Tak je tomu zaprvé u právních stanovisek vydaných advokátními kancelářemi, předložených v přílohách A.4 a A.5 k žalobě, zadruhé u žádostí podaných žalobcem rakouským orgánům, předložených v přílohách A.6 až A.8 k žalobě, zatřetí u dopisu auditorské společnosti, předloženého v příloze C.4 k replice, začtvrté u zprávy týkající se žalobce, předložené Radou v příloze B.25 k žalobní odpovědi, zapáté u některých informací obsažených ve výpisech

z ruského obchodního rejstříku, předložených v příloze AD 2.3 k druhému návrhu na úpravu žaloby, a zašesté u dopisů žalobce Radě uvedených v bodech 18 a 20 výše, předložených v přílohách AD 2.6 a AD 2.7 k druhému návrhu na úpravu žaloby.

30 Dále žalobce navrhuje odstranění trojstranné smlouvy uzavřené společností MKAO Rasperia Trading Limited (dále jen „Rasperia“) zaprvé s rakouskou bankou Raiffeisen Bank International (dále jen „RBI Rakousko“), a zadruhé s ruskou dceřinou společností této banky (dále jen „Raiffeisen Rusko“), předložené v příloze A.3 k žalobě (dále jen „trojstranná dohoda“). Je třeba uvést, že takový dokument obsahuje obchodní tajemství a existuje legitimní zájem na tom, aby tato tajemství nebyla zpřístupněna veřejnosti. Trojstranná dohoda se však týká transakce, která úzce souvisí s operací uvedenou Radou v odůvodnění přijatém vůči žalobci, týkající se založení společnosti JSC Iliadis (dále jen „Iliadis“) žalobcem za účelem nabytí podílu O. V. Děripasky ve společnosti Rasperia, která sama drží 28,5 milionu akcií rakouské společnosti Strabag SE (dále jen „dotčená operace“). Vzhledem k tomu, že trojstranná dohoda úzce souvisí s dotčenou operací, která tvoří skutkový základ napadených aktů, je proto nezbytné, aby se určité pasáže tohoto rozsudku týkaly této dohody.

31 V tomto kontextu je namístě vyhovět žádosti žalobce týkající se trojstranné dohody pouze v rozsahu, v němž tomu nebrání požadavek veřejné kontroly výkonu spravedlnosti a v němž dotčené informace nejsou veřejně přístupné ani obsažené v jiných písemnostech ve spise, u nichž žalobce nepodal žádost o odstranění údajů.

32 V tomto ohledu, i když se žalobce dovolává zejména důvěrné povahy ceny a odkládacích podmínek obsažených v trojstranné dohodě, je nutno konstatovat, že takové informace jsou alespoň zčásti dostupné v tiskové zprávě RBI Rakousko ze dne 19. prosince 2023, která je veřejným dokumentem, jejž sám žalobce předložil v příloze C.5 k replice. Tribunál má tedy za to, že není namístě vyhovět žádosti žalobce o odstranění těchto informací ve vztahu k veřejnosti.

33 Žalobce konečně žádá o odstranění údajů obsažených v písemnostech, které předložil obchodnímu soudu města Moskvy (Rusko) a které poskytl v přílohách AD.2 a AD.3 k prvnímu návrhu na úpravu žaloby, v rámci řízení, které před tímto soudem zahájil za účelem odstranění účinků dotčené operace.

34 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že žalobce má legitimní zájem na tom, aby takové údaje týkající se soudního řízení, které se jej týká, nebyly zpřístupněny veřejnosti. Je však rovněž třeba uvést, že dotčené řízení představuje základ argumentu, jímž žalobce zpochybňuje opodstatněnost napadených aktů, když tvrdí, že jelikož toto řízení zahájil on sám a vedlo k odstranění účinků dotčené operace, nemohla tato operace odůvodnit ani zařazení jeho jména na sporné seznamy, ani jeho ponechání na těchto seznamech uvedenými akty.

35 Za těchto podmínek považuje Tribunál s ohledem na požadavky veřejné kontroly výkonu spravedlnosti za nezbytné posoudit otázku řízení před obchodním soudem města Moskvy, a zejména jeho předmět a důvody jeho zahájení, přičemž se pokud možno vyhne podrobnému odkazování na údaje obsažené v přílohách AD.2 a AD.3 k prvnímu návrhu na úpravu žaloby. V tomto rozsahu je tudíž namístě žádosti o odstranění údajů týkající se těchto příloh vyhovět.

B. K návrhu na zrušení napadených aktů

36 Na podporu svých návrhových žádání směřujících ke zrušení napadených aktů uplatňuje žalobce pět žalobních důvodů, z nichž první vychází z protiprávnosti kritéria stanoveného v čl. 1 odst. 1 písm. f) bodě i) a v čl. 2 odst. 1 písm. h) bodě i) rozhodnutí 2014/145 ve znění rozhodnutí 2023/1218, jakož i v čl. 3 odst. 1 písm. h) bodě i) nařízení č. 269/2014 ve znění nařízení 2023/1215 [dále jen „první část kritéria h)“], druhý z nesprávného posouzení, třetí z porušení práva na obhajobu a zásady právní jistoty, čtvrtý z nepřiměřeného zásahu do základních práv a pátý z porušení zásady proporcionality.

37 Kromě toho žalobce ve třetím návrhu na úpravu žaloby, jímž rozšířil svá návrhová žádání směřující ke zrušení na akty ze září 2025, uplatňuje šestý žalobní důvod vycházející z procesní vady spočívající v tom, že Rada porušila svou povinnost přezkoumat dotčená omezující opatření.

1. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z protiprávnosti první části kritéria h)

38 Tento žalobní důvod se dělí na dvě části, z nichž první vychází z porušení zásady právní jistoty a druhá z porušení zásady proporcionality.

39 Úvodem je třeba připomenout, že podle článku 277 SFEU se může každá strana, dotýká-li se spor aktu s obecnou působností přijatého orgánem, institucí nebo jiným subjektem Unie, domáhat z důvodů stanovených v čl. 263 druhém pododstavci SFEU před Soudním dvorem Evropské unie nepoužitelnosti tohoto aktu.

40 Článek 277 SFEU je vyjádřením obecné zásady, jež zaručuje každému účastníkovi řízení právo zpochybnit prostřednictvím procesní námitky, s cílem dosáhnout zrušení aktu, proti kterému může podat žalobu, platnost dřívějších aktů orgánů, které představují právní základ napadeného aktu, pokud tento účastník řízení neměl podle článku 263 SFEU právo podat přímou žalobu proti těmto aktům, jejichž důsledky je tak účastník dotčen, aniž by měl možnost podat proti nim žalobu na neplatnost. Obecný akt, jehož protiprávnost je tvrzena, musí být přímo nebo nepřímo použitelný ve věci projednávané v rámci žaloby a musí existovat přímá právní vazba mezi napadeným individuálním rozhodnutím a dotčeným obecným aktem (viz rozsudek ze dne 17. února 2017, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada, T-14/14 a T-87/14, EU:T:2017:102, bod 55 a citovaná judikatura).

41 Ohledně rozsahu soudního přezkumu musí unijní soudy podle ustálené judikatury v souladu s pravomocemi, které jim jsou na základě Smlouvy o FEU svěřeny, zajišťovat v zásadě úplný přezkum legality všech unijních aktů z hlediska základních práv, která jsou součástí unijního právního řádu. Tento požadavek je výslovně zakotven v čl. 275 druhém pododstavci SFEU (viz rozsudky ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, bod 58 a citovaná judikatura, a ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 65 a citovaná judikatura).

42 Nic to však nemění na tom, že Rada má širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o obecné a abstraktní vymezení právních kritérií a podmínek pro přijímání omezujících opatření (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. dubna 2015, Anbouba v. Rada, C-605/13 P, EU:C:2015:248, bod 41 a citovaná judikatura). Proto taková pravidla s obecnou působností vymezující tato kritéria a tyto podmínky, jako jsou ustanovení napadených aktů, která stanoví sporná kritéria uvedená v tomto žalobním důvodu, podléhají omezenému soudnímu přezkumu, který se musí omezit na ověření dodržení procesních pravidel a pravidel týkajících se odůvodnění, věcné správnosti

skutkových zjištění, jakož i absence nesprávného právního posouzení, zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu a zneužití pravomoci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. listopadu 2023, OT v. Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 35 a citovaná judikatura). Tento omezený přezkum se použije zejména na posouzení úvah o účelnosti, na kterých jsou taková opatření založena (viz rozsudek ze dne 15. června 2017, Kiselev v. Rada, T-262/15, EU:T:2017:392, bod 61 a citovaná judikatura).

43 Právě ve světle těchto úvah je třeba posoudit argumentaci rozvinutou žalobcem v obou částech prvního žalobního důvodu, vycházejícího z protiprávnosti první části kritéria h), u níž Rada nezpochybňuje, že představuje právní základ, na němž spočívá zařazení jeho jména na sporné seznamy a jeho ponechání na těchto seznamech, o nichž bylo rozhodnuto napadenými akty.

a) K údajnému porušení zásady právní jistoty

44 Podle žalobce první část kritéria h) nerespektuje požadavky vyplývající ze zásady právní jistoty z důvodu své nepřesnosti a nepředvídatelnosti. Sloveso „usnadňovat“, které je v ní použito, totiž není definováno, a umožňuje tak širší či užší výklad, aniž lze předem zjistit intenzitu vazby požadovanou mezi osobou, která může být na základě tohoto kritéria dotčena, a situací obcházení omezujících opatření.

45 Kromě toho, vzhledem k tomu, že praxe obcházení omezujících opatření představuje v členských státech trestný čin, odkazuje pojem „usnadňování“ této praxe na myšlenku účastenství na spáchání takového trestného činu. V trestních věcech by přitom spáchání trestného činu umožňující postihnout jeho účastníky mělo být určeno na základě soudního vyšetřování, přičemž tak tomu není v případě, kdy Rada rozhoduje o použití první části kritéria h). Na základě této části by tak mohly být dotčeny osoby i bez jakéhokoli předchozího odsouzení v trestním řízení, což ji činí nepředvídatelnou.

46 Podle žalobce svědčí výklad první části kritéria h) navrhovaný Radou o její nejasnosti a nepředvídatelnosti. Na jedné straně totiž Rada tvrdí, že první část kritéria h) se vztahuje pouze na osoby, které usnadňují porušení ustanovení zakazujících obcházení, tedy článku 9 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, což předpokládá existenci skutečného obcházení, a na druhé straně uvádí, že kritérium h) nevyžaduje důkaz o existenci protiprávního jednání spočívajícího v obcházení.

47 Rada, podporovaná Belgickým královstvím a Komisí, zpochybňuje argumentaci žalobce.

48 Podle judikatury zásada právní jistoty, která představuje obecnou zásadu unijního práva, vyžaduje, aby byly unijní právní předpisy jasné a přesné a jejich použití bylo pro jednotlivce předvídatelné (viz rozsudek ze dne 15. listopadu 2023, OT v. Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 42 a citovaná judikatura).

49 Tyto požadavky však nelze chápat tak, že brání tomu, aby unijní orgán v normě, kterou přijme, použil abstraktní právní pojem, ani tak, že vyžadují, aby taková abstraktní norma uváděla jednotlivé konkrétní situace, ve kterých se uplatní, jelikož uvedený orgán je nemůže předem všechny určit [viz rozsudek ze dne 4. října 2024, Litva a další v. Parlament a Rada (Balíček mobility), C-541/20 až C-555/20, EU:C:2024:818, bod 159 a citovaná judikatura].

50 V projednávané věci je třeba připomenout, že první část kritéria h) stanoví možnost zařadit na sporné seznamy osoby, které „usnadňují porušování zákazu obcházení ustanovení“ určitých výslovně uvedených aktů, mezi něž patří rozhodnutí 2014/145 a nařízení č. 269/2014.

51 Na prvním místě žalobce tvrdí, že sloveso „usnadňovat“, použité v první části kritéria h), je příliš vágní.

52 V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora vyplývá, že pokud unijní normotvůrce míří na zákaz obcházení ustanovení ukládajících omezující opatření v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), odkazuje tím na činnosti, jejichž cílem nebo následkem je vyhnout se použití uvedených opatření a které se liší od jednání, která tato opatření formálně porušují (obdobně viz rozsudek ze dne 21. prosince 2011, Afrasiabi a další, C-72/11, EU:C:2011:874, bod 60).

53 Pokud jde o pojem „usnadňování“, který není výslovně definován ani akty obsahujícími ustanovení stanovící první část kritéria h), ani obecněji v právním rámci týkajícím se omezujících opatření vůči Ruské federaci, je třeba připomenout, že význam a dosah pojmů, které unijní právo nijak nedefinuje, je třeba určit v souladu s jejich obvyklým smyslem v běžném jazyce, s přihlédnutím ke kontextu, ve kterém jsou použity, a cílům, které sleduje právní úprava, jejíž jsou součástí (viz rozsudek ze dne 27. září 2012, Partena, C-137/11, EU:C:2012:593, bod 56 a citovaná judikatura).

54 Sloveso „usnadňovat“, použité v první části kritéria h) ve spojení s „porušováním zákazu obcházení“, je tedy třeba chápat v jeho základním významu, tedy jako usnadnění operace, jejímž cílem nebo následkem je obejít omezující opatření, a to poskytnutím pomoci nebo součinnosti při jejím uskutečnění. Tato část kritéria se tedy vztahuje na osoby, které, aniž jsou samy původci obcházení, zasáhly prostřednictvím jednání nebo opomenutí, jejichž cílem nebo následkem bylo umožnit uskutečnění takové operace nebo zjednodušit podmínky jejího uskutečnění.

55 Takový výklad je podpořen kontextem a cíli sledovanými první částí kritéria h).

56 První část kritéria h) zapadá do normativního kontextu, v němž je boj proti obcházení omezujících opatření předmětem zvláštních ustanovení. Zejména pokud jde o zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů osob uvedených na sporných seznamech, článek 9 nařízení č. 296/2014 ve znění pozdějších předpisů stanoví v odstavci 1 obecný zákaz účastnit se činností spočívajících v obcházení omezujících opatření stanovených tímto nařízením a v odstavci 2 stanoví rovněž povinnost uvedených osob oznámit orgánům členského státu finanční prostředky a hospodářské zdroje, které jsou jimi vlastněny, drženy nebo ovládány v tomto členském státě. Tato posledně uvedená povinnost byla doplněna nařízením Rady (EU) 2022/1273 ze dne 21. července 2022, kterým se mění nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2022, L 194, s. 1), v jehož bodě 5 odůvodnění Rada uvedla, že „[v] zájmu zajištění účinného a jednotného provádění nařízení […] č. 269/2014 a vzhledem ke stále komplexnějším systémům obcházení sankcí, které tomuto provádění brání, [bylo] nezbytné uložit určeným osobám a subjektům s aktivy v jurisdikci členského státu povinnost tato aktiva oznamovat a spolupracovat s příslušným orgánem při ověřování takových oznámení“ a „[a]by se omezilo porušování a obcházení ustanovení o zmrazení majetku, [bylo] rovněž vhodné posílit ustanovení o oznamovací povinnosti hospodářských subjektů z Unie“.

57 První část kritéria h) tak zapadá do právního kontextu založeného zejména na konstatování, že omezující opatření vůči Ruské federaci mohou být obcházena prostřednictvím složitých právních a finančních konstrukcí, které mohou vykazovat zdání legality, což zpravidla vyžaduje zapojení více aktérů přispívajících k uskutečnění takových konstrukcí.

58 Dále Rada v bodě 7 odůvodnění rozhodnutí 2022/1907, připomenutém v bodě 7 výše, konstatovala, že usnadňování porušování zákazu obcházení některých omezujících opatření Unie může přispívat k destabilizaci Ukrajiny nebo narušení její územní celistvosti, suverenity a nezávislosti. Cílem první části kritéria h) je tedy snížit riziko obcházení omezujících opatření tím, že se zaměří na osoby, které takovým praktikám napomáhají nebo při nich poskytují součinnost, aby byla zajištěna vyšší účinnost uvedených opatření, což odpovídá výkladu uvedenému v bodě 54 výše.

59 Za těchto podmínek nelze výklad, podle něhož první část kritéria h) umožňuje zařadit na sporné seznamy jméno každé osoby, která poskytla pomoc nebo součinnost při obcházení omezujících opatření, považovat za nadměrně široký. V tomto ohledu, jak bylo připomenuto v bodě 49 výše, zásada právní jistoty nevyžaduje, aby abstraktní norma uváděla jednotlivé konkrétní případy, v nichž se může uplatnit, jelikož všechny tyto případy nemůže autor uvedené normy předem určit, což platí zvláště v případě normy zaměřené na složité právní a finanční konstrukce.

60 Výtku žalobce vycházející z toho, že první část kritéria h) je sama o sobě příliš vágní, je tudíž třeba zamítnout.

61 Na druhém místě žalobce v podstatě zdůrazňuje, že první část kritéria h) míří na trestný čin, a sice na porušení zákazu obcházení omezujících opatření, a odkazuje na účastenství na takovém trestném činu tím, že umožňuje zařadit na sporné seznamy jména osob, které jej „usnadnily“. Tato část kritéria je tedy podle něj nepředvídatelná, jelikož osoby, které nebyly postaveny před trestní soud členského státu v kontradiktorním soudním řízení, nemohou očekávat, že jejich jména budou na základě uvedené části kritéria zařazena na sporné seznamy.

62 V tomto ohledu je třeba bez dalšího připomenout, že taková omezující opatření, jako jsou opatření vyplývající z použití první části kritéria h), nepředstavují trestní sankci a mimoto s sebou nenesou žádné obvinění této povahy. Akty Rady ukládající taková opatření totiž nepředstavují konstatování, že byl skutečně spáchán trestný čin, nýbrž jsou přijímány v rámci a pro účely řízení správní povahy, které má zajišťovací funkci a jehož jediným cílem je umožnit Radě vyvíjet nátlak k tomu, aby situace, ve vztahu k níž tato opatření přijala, skončila nebo se přinejmenším změnila [v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 12. února 2020, Amisi Kumba v. Rada, T-163/18, EU:T:2020:57, bod 139 (nezveřejněný)].

63 Žalobce tedy neprávem tvrdí, že osoby zařazené na sporné seznamy na základě první části kritéria h) by měly takové zařazení očekávat pouze po skončení trestního řízení, jelikož takové zařazení se rovná tomu, že jsou považovány za účastníky trestného činu porušení zákazu obcházení omezujících opatření.

64 Kromě toho okolnost, že kritérium pro zařazení na sporné seznamy míří na určitý typ jednání, které může mimoto představovat trestný čin podle práva členských států, nemůže ani dodat omezujícím opatřením trestní povahu, ani znamenat, že Rada musí za účelem zařazení jména určité osoby nebo subjektu na sporné seznamy na základě tohoto kritéria jednat jako orgán činný v trestním řízení nebo vycházet z rozhodnutí vnitrostátního orgánu činného v trestním řízení.

65 V tomto ohledu bylo, jak zdůrazňuje Belgické království, již rozhodnuto, že uložení omezujících opatření Radou vůči osobě z důvodu jednání porušujícího lidská práva, které je kromě toho trestně postižitelné, může být odůvodněno vzhledem k cílům sledovaným v oblasti SZBP nezávisle na jakémkoli trestním stíhání (obdobně viz rozsudek ze dne 22. dubna 2015, Tomana a další v. Rada a Komise, T-190/12, EU:T:2015:222, body 105 a 106). Rada tedy může v rámci široké posuzovací

pravomoci, kterou má při obecném a abstraktním vymezení právních kritérií a způsobů přijímání omezujících opatření, jak bylo připomenuto v bodě 42 výše, stanovit kritérium, které míří na určitá jednání bez ohledu na jejich případnou trestněprávní kvalifikaci podle práva členských států.

66 Dále podle ustálené judikatury Radě přísluší uvést před unijním soudem soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů umožňující prokázat existenci dostatečné vazby mezi osobou, vůči níž je namířeno opatření, kterým se zmrazují finanční prostředky, a režimem či obecně řešenou situací (viz rozsudek ze dne 20. července 2017, Badica a Kardiam v. Rada, T-619/15, EU:T:2017:532, bod 99 a citovaná judikatura).

67 To znamená, že v případě první části kritéria h) musí Rada předložit soubor konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů umožňující mít za to, že mezi dotčenou osobou a situací spočívající v usnadnění porušení zákazu obcházení omezujících opatření vůči Ruské federaci existuje dostatečná vazba, tedy konkrétněji, že uvedená osoba zasáhla prostřednictvím jednání nebo opomenutí, jejichž cílem nebo následkem bylo umožnit uskutečnění takové operace nebo zjednodušit podmínky jejího uskutečnění (viz bod 54 výše).

68 Takový důkaz nevyžaduje, aby se za všech okolností vycházelo z odsouzení vnitrostátním orgánem činným v trestním řízení, jehož zapojení závisí na zvláštních pravidlech a postupech vlastních každému členskému státu.

69 Z toho vyplývá, že výtka vycházející z nepředvídatelnosti první části kritéria h) spočívá na nesprávném předpokladu, podle něhož Rada nemohla v kritériu pro zařazení na sporné seznamy mířit na jednání, které může mimoto představovat trestný čin podle práva členských států, aniž toto jednání bylo konstatováno vnitrostátním soudem.

70 Za těchto podmínek je třeba zamítnout první část prvního žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady právní jistoty první částí kritéria h).

b) K údajnému porušení zásady proporcionality

71 Žalobce tvrdí, že Rada přijetím první části kritéria h) porušila zásadu proporcionality.

72 Zaprvé žalobce tvrdí, že před přijetím první části kritéria h) existovaly v platném právu dostatečné prostředky k předcházení obcházení omezujících opatření.

73 Obcházení omezujících opatření je totiž výslovně zakázáno nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, a takový zákaz ostatně v projednávané věci postačoval rakouským orgánům k zablokování dotčené operace. Dále, Rada již mohla uložit omezující opatření vůči osobám, které usnadňují obcházení takových opatření, tím, že by jejich jména zařadila na sporné seznamy na základě kritéria pro zařazení na seznam uvedeného v čl. 1 odst. 1 *in fine* a v čl. 2 odst. 1 *in fine* rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů, jakož i v čl. 3 odst. 1 in fine nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, které umožňuje uložit omezující opatření vůči osobám spojeným s jinými osobami, na něž se již omezující opatření vztahují (dále jen „kritérium spojené osoby“).

74 Zadruhé žalobce dodává, že první část kritéria h) není relevantní, jelikož podle svého samotného znění nevyžaduje, aby dotčené osoby mohly individuálně vyvíjet nátlak na ruskou vládu. Omezující opatření navíc nejsou sama o sobě relevantní, neboť jejich uplatňování není účinné a poškozuje více evropské hospodářství než hospodářství ruské.

75 Zatřetí žalobce tvrdí, že první část kritéria h) má nepřiměřenou povahu z důvodu své represivní, nezrušitelné a konečné povahy.

76 V tomto ohledu žalobce Radě především vytýká neexistenci procesních záruk před použitím první části kritéria h), ačkoli její použití spočívá na konstatování trestného činu, a sice účastenství na porušení zákazu obcházení omezujících opatření. Dále uvádí, že omezující opatření mají ve skutečnosti konečnou povahu, jelikož se na určité osoby tato opatření nadále vztahují po dlouhá období, která mohou trvat i několik let. Konečně dodává, že represivní cíl první části kritéria h) byl Radou uznán a takový cíl je potvrzen skutečností, že jeho jméno bylo zařazeno na sporné seznamy a ponecháno na těchto seznamech pro minulé skutky.

77 Začtvrté žalobce tvrdí, že první část kritéria h) má nepřiměřenou povahu v rozsahu, v němž se může použít na osoby nacházející se mimo Unii, které se v zásadě nemohou dopustit trestného činu obcházení, a to vzhledem k neexistenci extrateritoriální působnosti pravidel trestního práva.

78 Rada, podporovaná Belgickým královstvím a Komisí, zpochybňuje argumentaci žalobce.

79 Podle judikatury zásada proporcionality, která je součástí obecných zásad unijního práva a je převzata v čl. 5 odst. 4 SEU, vyžaduje, aby prostředky zavedené ustanovením unijního práva byly způsobilé k uskutečnění legitimních cílů sledovaných dotyčnou právní úpravou a nepřekračovaly meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné (viz rozsudek ze dne 15. listopadu 2023, OT v. Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 190 a citovaná judikatura). Pokud se tak nabízí volba mezi několika vhodnými opatřeními, je třeba zvolit nejméně omezující opatření a způsobené nepříznivé následky nesmí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (viz rozsudek ze dne 13. září 2018, Gazprom Neft v. Rada, T-735/14 a T-799/14, EU:T:2018:548, bod 167 a citovaná judikatura).

80 S ohledem na širokou posuzovací pravomoc, kterou má Rada při obecném a abstraktním vymezení právních kritérií a způsobů přijímání omezujících opatření (viz bod 4242výše), je kromě toho třeba mít za to, že z hlediska zásady proporcionality může mít vliv na legalitu takového kritéria pouze jeho zjevná nevhodnost ve vztahu k cíli sledovanému Radou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. června 2020, VTB Bank v. Rada, C-729/18 P, nezveřejněný, EU:C:2020:499, bod 61 a citovaná judikatura).

81 V projednávané věci je na prvním místě třeba uvést, že první část kritéria h) spadá do obecného režimu omezujících opatření vůči Ruské federaci, která sledují legitimní cíle obecného zájmu již jako takové uznané judikaturou, a sice ochranu územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, jakož i podporu mírového urovnání krize v této zemi, přičemž tyto cíle zapadají do širšího cíle zachování míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti v souladu s cíli vnější činnosti Unie uvedenými v čl. 21 odst. 2 písm. c) SEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 150; ze dne 10. září 2024, Neves 77 Solutions, C-351/22, EU:C:2024:723, bod 68, a ze dne 27. července 2022, RT France v. Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, bod 202), což ostatně žalobce nezpochybňuje.

82 Na druhém místě, pokud jde o vhodnost první části kritéria h) dosáhnout sledovaných cílů, žalobce zpochybňuje účinnost samotných omezujících opatření z důvodu, že ve skutečnosti škodí hospodářství Unie. Rada však není povinna prokázat, že omezující opatření, která zavádí, vyvolávají účinky zamýšlené dotčenou právní úpravou, nýbrž pouze to, že tato opatření jsou způsobilá dosáhnout cílů sledovaných touto právní úpravou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. června 2020, VTB Bank v. Rada, C-729/18 P, nezveřejněný, EU:C:2020:499, bod 66). Z toho vyplývá, že unijnímu soudu přísluší v tomto ohledu pouze ověřit, zda jsou dotčená opatření způsobilá umožnit dosažení cílů připomenutých v bodě 81 výše.

83 Zaměření se na určité osoby spojené se situací na Ukrajině nebo obecněji přímo či nepřímo spojené s vládou Ruské federace je přitom způsobilé zvýšit nátlak na uvedenou vládu, jakož i náklady jejích kroků směřujících k narušení územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny. Okolnost, že omezující opatření vůči Ruské federaci mají určité negativní účinky na hospodářství Unie, i kdyby byla prokázána, tedy nemá vliv na přiměřenost omezujících opatření k dosažení cíle sledovaného Radou.

84 Pokud jde o účinnost první části kritéria h) vzhledem k cílům uvedeným v bodě 81 výše, je třeba poznamenat, že její použití závisí na existenci situace obcházení již uložených omezujících opatření.

85 Vzhledem k tomu, že omezující opatření vůči osobám spojeným se situací na Ukrajině nebo obecněji přímo či nepřímo spojeným s vládou Ruské federace představují vhodný prostředek k dosažení cíle sledovaného Radou (viz bod 83 výše), představuje zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů osob, které usnadňují operace směřující k obcházení těchto opatření, tedy činnosti, jejichž cílem nebo následkem je vyhnout se jejich použití (viz bod 52 výše), jakož i zákaz vstupu těchto osob na území členských států, rovněž vhodný prostředek k tomuto účelu.

86 Na třetím místě, pokud jde o nezbytnost první části kritéria h), žalobce tvrdí, že akty stanovící jednotlivá omezující opatření vůči Ruské federaci již obsahují dostatečné nástroje k boji proti obcházení uvedených opatření.

87 Zaprvé je však třeba, pokud jde o ustanovení zakazující obcházení omezujících opatření, uvést, že první část kritéria h) má odlišný a doplňkový dosah oproti těmto ustanovením. Uvedená část kritéria totiž směřuje k posílení zákazu praktik obcházení omezujících opatření vůči Ruské federaci, jakož i k předcházení riziku takových praktik, a tedy k zajištění účinnosti těchto opatření, tím, že umožňuje vyvíjet nátlak na osoby, které při uvedených praktikách poskytují pomoc a součinnost, v souladu se správní povahou a zajišťovací funkcí těchto omezujících opatření (viz bod 62 výše). První část kritéria h) tak Radě umožňuje jednat nezávisle na opatřeních přijatých členskými státy za účelem zajištění zákazu takového obcházení, včetně případných trestních sankcí, jelikož tato vnitrostátní opatření se uplatní v závislosti na pravidlech a postupech stanovených na úrovni každého členského státu.

88 Pokud jde o skutečnost, že v případě žalobce byla dotčená operace zablokována rakouskými orgány na základě ustanovení zakazujících obcházení omezujících opatření, takový argument se týká jeho individuální situace, a není tudíž relevantní pro zpochybnění legality první části kritéria h), která je ustanovením s obecnou působností.

89 Zadruhé, pokud jde o kritérium spojené osoby, toto kritérium míří na fyzické nebo právnické osoby, které jsou obecně spojeny společnými zájmy, aniž se vyžaduje vazba prostřednictvím hospodářské činnosti, avšak tyto společné zájmy nemohou být výlučně založeny na rodinném vztahu (viz rozsudek ze dne 11. září 2024, Ezubov v. Rada, T-741/22, nezveřejněný, EU:T:2024:605, bod 118 a citovaná judikatura).

90 První část kritéria h) přitom míří na usnadňování obcházení všech omezujících opatření přijatých Unií vůči Ruské federaci, včetně obecných nebo odvětvových opatření, která nejsou založena na vazbě na osobu, jejíž jméno je zařazeno na sporné seznamy. Dále, usnadňování porušení zákazu obcházení omezujících opatření neznamená automaticky existenci „společných zájmů“ ve smyslu judikatury připomenuté v bodě 89 výše. Účastníci transakce, která má všechny znaky běžné obchodní operace a jejímž předmětem jsou aktiva náležející osobě uvedené na sporných seznamech, přičemž jejím cílem nebo následkem je obejít omezující opatření namířená proti této osobě, totiž mohou být považováni za osoby usnadňující obcházení omezujících opatření ve smyslu první části kritéria h), aniž by taková operace umožňovala konstatovat existenci společných zájmů mezi nimi ve smyslu kritéria spojené osoby.

91 Na čtvrtém místě, pokud jde o údajnou nepřiměřenost první části kritéria h) z důvodu její údajné trestní povahy, je třeba odmítnout výtku žalobce založenou na neexistenci záruk trestního řízení. Z důvodů uvedených v bodech 62 až 68 výše totiž dotčená omezující opatření nepředstavují trestní sankci. Dále není vyloučeno, že použití kritéria pro zařazení na seznam předpokládá shromáždění nepřímých důkazů o jednání, které může mimoto představovat trestný čin, a to nezávisle na jakémkoli řízení před soudem členského státu.

92 Navíc na rozdíl od toho, co tvrdí žalobce, omezující opatření nemají represivní, konečnou ani nezrušitelnou povahu. Omezující opatření mají totiž zajišťovací a již pojmově dočasnou povahu a jejich platnost vždy závisí na přetrvávání skutkových a právních okolností, které vedly k jejich přijetí, jakož i na potřebě jejich zachování za účelem dosažení jejich cíle. Dále napadené akty se uplatňují po dobu šesti měsíců a jsou průběžně přezkoumávány, jak stanoví článek 6 rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů, takže omezující opatření jsou dočasná a zrušitelná. Konečně rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů a nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů stanoví možnost udělit výjimky z uplatňovaných omezujících opatření (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. listopadu 2023, OT v. Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, body 168 a 197).

93 Argument, podle něhož je trestní povaha první části kritéria h) potvrzena zařazením jména žalobce na sporné seznamy z důvodu minulých skutků, navíc není o nic relevantnější pro podporu tvrzení o protiprávnosti uvedené části kritéria jako celku, jelikož jde o argument související s jeho individuální situací, který bude zkoumán v rámci druhého žalobního důvodu, vycházejícího z nesprávného posouzení.

94 Na pátém místě, pokud jde o údajnou nepřiměřenost první části kritéria h) z důvodu její údajné extrateritoriální působnosti, stačí uvést, že omezující opatření, která mohou být uložena na základě použití uvedené části kritéria, se týkají pouze zaprvé finančních prostředků a hospodářských zdrojů nacházejících se na území Unie, a zadruhé zákazu vstupu na území členských států. Tato opatření tedy nemají žádné přímé extrateritoriální účinky (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 31. ledna 2007, Minin v. Komise, T-362/04, EU:T:2007:25, bod 106).

95 První část kritéria h) se kromě toho obecně vztahuje na osoby, „které usnadňují porušování zákazu obcházení“ omezujících opatření vůči Ruské federaci, aniž stanoví zvláštní územní podmínku. Jak uvádí žalobce, taková formulace nevylučuje, že k jednáním, která vedla k použití uvedené části kritéria, došlo mimo Unii. Tato okolnost však není způsobilá prokázat porušení zásady proporcionality.

96 Kritéria pro zařazení na sporné seznamy totiž míří právě na použití opatření přijatých podle článku 29 SEU, týkajícího se přijímání rozhodnutí Radou o určité otázce zeměpisné nebo tematické povahy v oblasti SZBP, a podle článku 215 SFEU, týkajícího se provádění takových rozhodnutí. Taková opatření, která provádějí vnější činnost Unie, ze své povahy předpokládají činnost ve vztahu ke třetím zemím nebo ke státním příslušníkům těchto zemí. V tomto ohledu, jak vyplývá z článku 21 SEU, vnější činnost Unie sleduje mimo jiné cíle zachování míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů, podepsané v San Francisku (Spojené státy) dne 26. června 1945. Takových cílů by přitom nebylo možné dosáhnout, pokud by Unie musela omezit svou činnost pouze na situace, jejichž původ spočívá v jednáních, k nimž došlo na jejím území (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 31. ledna 2007, Minin v. Komise, T-362/04, EU:T:2007:25, bod 107). Je tedy vlastní kategorii dotčených aktů, že jednání podmiňující použití první části kritéria h) mohla být učiněna mimo území Unie.

97 Jak bylo připomenuto v bodě 94 výše, přímé účinky opatření, která mohou být uložena na základě této části kritéria, jsou mimoto nadále striktně omezeny na území Unie. Z toho vyplývá, že možnost daná zněním první části kritéria h) postihnout jednání, k nimž došlo mimo Unii, nevede k žádné extrateritorialitě účinků unijního práva a nemůže porušovat zásadu proporcionality.

98 V každém případě musí být pro účely použití první části kritéria h) vůči určité osobě prokázáno, že tato osoba „usnadnila“ ve smyslu uvedeném v bodě 54 výše situaci, kterou lze kvalifikovat jako „porušení zákazu obcházení“ omezujících opatření stanovených jedním z osmi právních aktů Rady výslovně uvedených v této části kritéria, připomenutých v bodě 11 výše, mezi něž patří zejména nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů. Na rozdíl od toho, co naznačuje žalobce, tedy první část kritéria h) vyžaduje, aby situace, jejíž uskutečnění osoba dotčená touto částí kritéria usnadnila, skutečně spadala do působnosti zákazu obcházení stanoveného těmito akty, a to i tehdy, pokud má taková situace původ mimo území Unie.

99 S ohledem na výše uvedené je třeba dospět k závěru, že žalobce neprokázal, že by první část kritéria h) byla zjevně nevhodná. Druhou část prvního žalobního důvodu je proto třeba zamítnout, a tento žalobní důvod tudíž zamítnout v plném rozsahu.

2. Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení

100 Žalobce v podstatě dělí druhý žalobní důvod na tři části, z nichž první vychází z extrateritoriálního použití nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, druhá z neexistence usnadnění operace spočívající v obcházení omezujících opatření a třetí z obsolescence omezujících opatření z důvodu časového odstupu od dotčené operace a odstranění jejích účinků.

a) K údajnému extrateritoriálnímu použití nařízení č. 269/2014

101 Žalobce tvrdí, že první část kritéria h) předpokládá splnění dvou podmínek, a sice zaprvé existenci porušení zákazu obcházení opatření stanovených nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, a zadruhé existenci jednání, která toto porušení usnadnila. Porušení zákazu obcházení se tak může dopustit pouze osoba, na niž se uvedené nařízení může použít *ratione loci*, tedy v souladu s jeho článkem 17 osoba mající vazbu na území Unie.

102 Na základě tohoto předpokladu žalobce tvrdí, že nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů nebylo na dotčenou operaci použitelné, jelikož zaprvé není státním příslušníkem členského státu, zadruhé uvedená operace nemá vazbu na území Unie a zatřetí ani ostatní osoby uvedené v odůvodnění přijatém vůči němu nespadají pod žádný členský stát, ať již jde o O. V. Děripasku, ruského státního příslušníka, nebo o uvedené společnosti, založené podle ruského práva. Podle žalobce dotčená operace spočívala v restrukturalizaci podniků v Rusku, tedy mimo území Unie, neboť jejím jediným předmětem byl převod akcií tvořících základní kapitál ruské společnosti Rasperia, které tedy nebyly zmrazeny.

103 Konečně žalobce zdůrazňuje, že dotčená operace zaprvé nemohla mít za následek automatické uvolnění zmrazení akcií společnosti Strabag držených O. V. Děripaskou na území Unie, a zadruhé že vlastnictví těchto akcií nebylo změněno, neboť je nadále drží společnost Rasperia.

104 Rada, podporovaná Belgickým královstvím a Komisí, zpochybňuje argumentaci žalobce.

105 Jak bylo uvedeno v bodě 95 výše, je možné, aby uložení individuálních omezujících opatření v rámci SZBP mělo původ v jednáních, k nimž došlo mimo území Unie.

106 V projednávané věci však Rada v odůvodnění přijatém vůči žalobci měla za to, že žalobce z důvodu dotčené operace „usnadň[oval] porušování zákazu obcházení nařízení […] č. 269/2014“. S ohledem na volbu Rady odkázat na porušení „zákazu obcházení“ nařízení č. 269/2014 jí tedy přísluší prokázat, že žalobce může být spojen se situací, která může porušovat pravidlo stanovící takový zákaz, v souladu s tím, co bylo uvedeno v bodě 98 výše.

107 V tomto ohledu, jak bylo konstatováno v bodě 56 výše, je takové pravidlo obsaženo v čl. 9 odst. 1 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, podle něhož je v podstatě zakázáno „[obcházet zákazy stanovené] tímto nařízením“.

108 V projednávané věci je tudíž třeba zkoumat, zda dotčená operace, bez ohledu na její kvalifikaci jako obcházení omezujících opatření stanovených nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, může spadat do územní působnosti tohoto nařízení, což žalobce zpochybňuje.

109 V tomto ohledu, pokud jde o působnost nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, jeho článek 17 stanoví následující:

„Toto nařízení se použije:

a) na území Unie, včetně jejího vzdušného prostoru;

b) na palubě jakéhokoli letadla nebo plavidla v jurisdikci některého z členských států;

c) na každou osobu nacházející se na území Unie nebo mimo něj, která je státním příslušníkem některého členského státu;

d) na všechny právnické osoby, subjekty či orgány zapsané nebo zřízené podle práva některého členského státu, ať se nacházejí na území Unie nebo mimo něj;

e) na každou právnickou osobu, subjekt nebo orgán v souvislosti s jakoukoli podnikatelskou činností vykonávanou zcela nebo částečně v rámci Unie.“

110 Je pravda, jak zdůrazňuje žalobce, že zaprvé dotčená operace má původ v uzavření smlouvy dne 14. prosince 2023 mezi společností Valtoura Holding Limited IJSC (dále jen „Valtoura“) se sídlem v Rusku, a společností Iliadis, rovněž se sídlem v Rusku. Zadruhé je nesporné, že akcionáři těchto společností jsou rovněž společnosti založené podle ruského práva a ruské fyzické osoby, a sice zejména O. V. Děripaska a žalobce. Zatřetí bylo předmětem dotčené operace postoupení cenných papírů, které společnost Valtoura držela ve společnosti Rasperia, jež je společností založenou podle ruského práva, společnosti Iliadis.

111 Mezi účastníky řízení je však nesporné, že společnost Rasperia držela 28,5 milionu akcií společnosti Strabag, společnosti se sídlem v Rakousku. Stejně tak je ostatně nesporné, že tyto akcie představovaly hlavní aktivum společnosti Rasperia. V okamžiku dotčené operace byly uvedené akcie zmrazeny na účtu vedeném u RBI Rakousko, která je rakouskou bankou, z důvodu, že byly drženy nebo ovládány O. V. Děripaskou, jehož jméno bylo zařazeno na sporné seznamy.

112 Jak žalobce uznává, dotčená operace tedy směřovala k tomu, aby umožnila dosáhnout uvolnění zmrazení těchto akcií, a tím uskutečnit jejich prodej. Konkrétněji tvrdí, že „účastníci [dotčené operace] měli za to, že změna akcionáře může usnadnit udělení výjimky“ a uvedená operace „mohla nanejvýš zvýšit šance na získání povolení k uvolnění zmrazení“.

113 Z toho vyplývá, že dotčená operace mohla vést k účinnému uskutečnění převodu akcií společnosti Strabag, která je společností usazenou „na území Unie“ ve smyslu čl. 17 písm. a) nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů.

114 Za těchto podmínek se dotčená operace, i když se jeví jako transakce uskutečněná mimo území Unie stranami, které nemají státní příslušnost členského státu ani nejsou v takovém státě usazeny, váže k situaci, která může spadat do působnosti zákazu obcházení stanoveného v čl. 9 odst. 1 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů.

115 Z těchto důvodů je třeba první část druhého žalobního důvodu zamítnout.

b) K použití první části kritéria h) na žalobce

116 Na prvním místě žalobce tvrdí, že existence trestného činu obcházení nebyla konstatována trestním soudem. Nemůže tedy být považován za osobu, která takový trestný čin usnadnila.

117 Na druhém místě žalobce uvádí, že uvolnění zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, na něž se vztahují omezující opatření, je možné pouze buď prostřednictvím správního či soudního rozhodnutí přijatého na vnitrostátní úrovni, kterým se uděluje některá z výjimek stanovených v nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, nebo prostřednictvím rozhodnutí Rady o odstranění jména dotčené osoby ze sporných seznamů. Z toho dovozuje, že nebylo možné dosáhnout uvolnění zmrazení akcií společnosti Strabag pouze změnou

akcionářské struktury společnosti Rasperia, která uvedené akcie držela. Společnost Strabag ostatně veřejně i přímo vůči Radě uznala, že dotčená operace nebude mít dopad na zmrazení jejích akcií. Podle žalobce se strany této operace snažily takovou změnou akcionářské struktury dosáhnout snazšího udělení výjimky ze zmrazení finančních prostředků, nikoli obcházení omezujících opatření.

118 Žalobce má tedy za to, že dotčenou operaci nelze kvalifikovat jako obcházení, a nesplňuje tudíž první podmínku stanovenou první částí kritéria h). Rada mu tedy nanejvýš vytýká, že usnadnil pokus o obcházení, nikoli skutečné obcházení. V tomto ohledu žalobce dodává, že samotný úmysl obejít zákazy stanovené nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů neumožňuje prokázat existenci obcházení.

119 Na třetím místě žalobce zpochybňuje, že dotčená operace mohla vést k porušení čl. 2 odst. 2 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů z důvodu, že O. V. Děripaska údajně obdržel hospodářské protiplnění za převod akcií společnosti Rasperia.

120 V tomto ohledu žalobce zdůrazňuje, že jako osoba, na kterou se vzhledem k územní působnosti nařízení č. 269/2014 nevztahuje zákaz zpřístupnit finanční prostředky osobě, na niž se vztahují dotčená omezující opatření, stanovený v čl. 2 odst. 2 tohoto nařízení, mohl platně provést převod finančních prostředků ve prospěch společnosti Valtoura, i kdyby tato částka představovala protiplnění za koupi cenných papírů nepřímo se týkajících zmrazených aktiv, jelikož se tato aktiva nacházejí na území Unie. Podle žalobce se však v takovém případě převod těchto aktiv stává účinným až po zrušení omezujících opatření.

121 Konečně žalobce tvrdí, že cena dotčené operace byla zaplacena společnosti Valtoura, a nikoli jejím společníkům, přičemž Rada neprokazuje existenci platby ve prospěch O. V. Děripasky. V každém případě vzhledem k extrateritoriální povaze dotčené operace nemůže žádné ustanovení unijního práva bránit tomu, aby společnost neusazená na území Unie vyplatila dividendy některému ze svých akcionářů.

122 Na čtvrtém místě žalobce tvrdí, že Rada nepředložila důkaz o úmyslu porušit ustanovení zakazující obcházení, ačkoli takový úmysl je podle článku 9 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů vyžadován.

123 V tomto ohledu žalobce zdůrazňuje, že dotčená operace byla veřejná a přijal řadu opatření, aby se ujistil, že není v rozporu s dotčenými omezujícími opatřeními. Zejména trojstranná dohoda, jejíž stranou byla RBI Rakousko, tedy renomovaná rakouská banka, podmiňovala uskutečnění uvedené operace získáním právních stanovisek k souladu této operace s uvedenými omezujícími opatřeními, jakož i úzkou koordinací s rakouskými orgány příslušnými v oblasti omezujících opatření. Právě z důvodu existence těchto opatření dotčená operace ostatně nebyla uskutečněna, a to v souladu se stanoviskem rakouských orgánů.

124 Rada, podporovaná Komisí, zpochybňuje argumentaci žalobce.

1) Úvodní poznámky

125 Podle judikatury účinnost soudní kontroly zaručená v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) zejména vyžaduje, aby se unijní soud ujistil o tom, zda se rozhodnutí, kterým byla přijata nebo zachována omezující opatření a které se osobně dotýká dotčené osoby nebo dotčeného subjektu, opírá o dostatečně pevný skutkový základ. To znamená ověření

skutkových tvrzení uvedených v odůvodnění, ze kterého uvedené rozhodnutí vychází, tak aby se soudní přezkum neomezoval na abstraktní posouzení pravděpodobnosti uváděných důvodů, ale aby se zaměřil na otázku, zda jsou tyto důvody, nebo alespoň jeden z nich, který sám o sobě postačuje k odůvodnění tohoto rozhodnutí, podložené (rozsudky ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 119, a ze dne 5. listopadu 2014, Mayaleh v. Rada, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 128).

126 Takové posouzení musí být provedeno zkoumáním důkazů a informací nikoli izolovaně, nýbrž v kontextu, do něhož zapadají. Jak totiž bylo připomenuto v bodě 66 výše, Rada své důkazní břemeno unese, zmíní-li před unijním soudem soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů umožňujících prokázat existenci dostatečné vazby mezi osobou, vůči níž je namířeno opatření, kterým se zmrazují finanční prostředky, a režimem nebo obecně situacemi, proti nimž je bojováno.

127 V případě zpochybnění legality je úkolem příslušného unijního orgánu, aby prokázal, že jsou důvody uplatňované vůči dotyčné osobě podložené, přičemž tato osoba není povinna předložit důkazy o opaku svědčící o tom, že uvedené důvody podložené nejsou. Je důležité, aby informace nebo důkazy předložené tímto orgánem podporovaly důvody uplatněné vůči dotyčné osobě (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 121 a 122, a ze dne 3. července 2014, National Iranian Tanker Company v. Rada, T-565/12, EU:T:2014:608, bod 57).

128 V tomto případě přísluší unijnímu soudu ověřit věcnou správnost tvrzených skutečností s přihlédnutím k těmto informacím nebo důkazům a posoudit jejich důkazní hodnotu v závislosti na okolnostech projednávané věci a ve světle případného vyjádření k nim předloženého zejména dotčenou osobou nebo subjektem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 124).

129 Ve světle těchto úvodních úvah je třeba ověřit, zda se Rada dopustila nesprávného posouzení, když v napadených aktech rozhodla o zařazení jména žalobce na sporné seznamy a následně o jeho ponechání na těchto seznamech na základě první části kritéria h).

2) K pojmu „obcházení“ opatření stanovených nařízením č. 269/2014

130 Jak bylo uvedeno v bodech 106 a 107 výše, Rada měla za to, že žalobce usnadňoval porušování zákazu obcházení opatření stanovených nařízením č. 269/2014, přičemž takový zákaz je stanoven v čl. 9 odst. 1 tohoto nařízení ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení zní následovně:

„Zakazuje se vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo následkem je obcházení zákazů stanovených [nařízením č. 269/2014], včetně účasti na takových činnostech bez záměrného úsilí o dosažení takového cíle nebo následku, avšak s vědomím toho, že by taková účast mohla mít takový cíl nebo následek, a srozuměním s touto možností.“

131 Kromě toho je třeba rovněž připomenout, že článek 2 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů v odstavci 1 stanoví, že se „[z]mrazují […] veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje náležející fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům nebo fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům s nimi spojeným, jak jsou uvedeny v příloze I, jakož i veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které uvedené osoby, subjekty či orgány vlastní, drží či ovládají“, a poté v odstavci 2, že „[ž]ádné finanční prostředky ani hospodářské

zdroje nesmějí být přímo ani nepřímo zpřístupněny fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům nebo fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům s nimi spojeným uvedeným v příloze I nebo v jejich prospěch“.

132 Pokud tedy unijní normotvůrce v čl. 9 odst. 1 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů zmiňuje činnosti, jejichž cílem nebo následkem je „obcházení“ zákazů stanovených uvedeným nařízením, mezi něž patří opatření stanovená v odstavcích 1 a 2 jeho článku 2, tedy zaprvé zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů osob uvedených na sporných seznamech, a zadruhé zákaz zpřístupnit těmto osobám nebo uvolnit v jejich prospěch finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, míří tím na činnosti, jejichž cílem nebo následkem je vyhnout se použití těchto opatření, přičemž je třeba upřesnit, že takové činnosti se liší od jednání, které formálně porušuje zákazy uvedené v čl. 2 odst. 1 a 2 (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 21. prosince 2011, Afrasiabi a další, C-72/11, EU:C:2011:874, bod 60 a citovaná judikatura).

133 Zákaz obcházení dotčených omezujících opatření je tedy třeba chápat tak, že zahrnuje činnosti, o nichž se na základě objektivních znaků zdá, že pod pláštíkem formálního zdání, díky němuž nesplňují skutkovou podstatu porušení zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů osob uvedených na sporných seznamech nebo ze znaků porušení zákazu zpřístupnit těmto osobám nebo uvolnit v jejich prospěch finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, přesto jako takové nebo z důvodu případného vztahu k jiným činnostem mají za cíl nebo následek zmaření těchto opatření (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 21. prosince 2011, Afrasiabi a další, C-72/11, EU:C:2011:874, bod 62 a citovaná judikatura).

134 Pojem „obcházení“ ve smyslu čl. 9 odst. 1 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů se tudíž vztahuje na jakýkoli druh činnosti, bez ohledu na její formální zdání, jejímž cílem nebo následkem je, sama o sobě nebo ve spojení s jinými operacemi, zmařit omezující opatření stanovená uvedeným nařízením. V tomto ohledu, jak vyplývá ze souřadící spojky „nebo“ obsažené ve výrazu „cílem nebo následkem“ použitém v tomto ustanovení, a na rozdíl od toho, co tvrdí žalobce, není nezbytné, aby dotčené omezující opatření bylo skutečně zmařeno. Samotná existence činnosti, ve vztahu k níž existují objektivní skutečnosti umožňující mít za to, že směřuje k takovému zmaření, postačuje k tomu, aby mohla být považována za obcházení ve smyslu první části kritéria h).

135 Konečně, aby účast na činnostech obcházejících zákazy stanovené nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů spadala pod čl. 9 odst. 1 tohoto nařízení, musí být podle tohoto ustanovení „vědomá a úmyslná“, což předpokládá dvě kumulativní podmínky, z nichž jedna se týká vědomosti a druhá vůle. Podle téhož ustanovení se však tato dvojí podmínka výslovně považuje za splněnou tehdy, pokud se osoba účastní takových činností bez záměrného úsilí o dosažení cíle nebo následku spočívajícího v obcházení omezujících opatření, „avšak s vědomím toho, že by taková účast mohla mít takový cíl nebo následek, a srozuměním s touto možností“.

136 Ve světle těchto úvah je v této fázi třeba posoudit, zda Rada měla k dispozici skutečnosti, které jí umožňovaly dospět k závěru, že dotčená operace mohla představovat operaci, jíž žalobce usnadnil a jejímž cílem nebo následkem bylo obejít omezující opatření stanovená nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů.

3) K existenci usnadnění porušení zákazu obcházení opatření stanovených nařízením č. 269/2014

137 Napadenými akty měla Rada v podstatě za to, že žalobce prostřednictvím své účasti na dotčené operaci zavedl složitý podvodný mechanismus s cílem usnadnit obcházení zmrazení akcií držených nebo ovládaných O. V. Děripaskou, jakož i zákazu zpřístupnit mu finanční prostředky nebo hospodářské zdroje.

138 Podle odůvodnění přijatého vůči žalobci je žalobce „vlastníkem společnosti LLC Titul“ a tato společnost „založila dceřinou společnost JSC Iliadis, která nabyla Děripaskův podíl ve společnosti Rasperia, a tím i zmrazené akcie společnosti S[trabag]“.

139 Na prvním místě je třeba bez dalšího odmítnout argumentaci, jíž se žalobce dovolává neexistence konstatování trestného činu obcházení omezujících opatření soudem. Jak totiž vyplývá z přezkumu prvního žalobního důvodu, použití první části kritéria h) takové konstatování nevyžaduje.

140 Na druhém místě je třeba posoudit, zda měla Rada k dispozici skutečnosti, které jí umožňovaly mít za to, že dotčená operace mohla představovat obcházení omezujících opatření stanovených nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů.

141 V tomto ohledu z písemností ve spise vyplývá, a mezi účastníky řízení je ostatně nesporné, že zaprvé společnost Iliadis byla založena v Rusku dne 12. července 2023, a to z 49 % společností LLC Titul, založenou podle ruského práva a ze 100 % vlastněnou žalobcem, z 43,5 % společností InStroi Group LLC, založenou podle ruského práva (dále jen „Instroi“), a ze 7,5 % společností Altera Capital LLC, založenou podle ruského práva (dále jen „Altera“).

142 Zadruhé byla dne 14. prosince 2023 uskutečněna dotčená operace. Touto operací společnost Iliadis nabyla od společnosti Valtoura, založené podle ruského práva, 100 % akcií společnosti Rasperia, založené podle ruského práva, za celkovou částku přibližně 70 miliard ruských rublů (přibližně 70 milionů eur), přičemž společnost Rasperia držela 28,5 milionu akcií společnosti Strabag, založené podle rakouského práva, tedy 24,1 % jejího základního kapitálu. Akcie společnosti Strabag byly rakouskými orgány zmrazeny u RBI Rakousko z důvodu, že představovaly finanční prostředky vlastněné, držené nebo ovládané osobou, na niž se vztahují omezující opatření, a sice O. V. Děripaskou, který byl považován za osobu ovládající společnost Valtoura, jež držela 100 % společnosti Rasperia. V tomto ohledu ze spisu rovněž vyplývá, že společnost Valtoura byla z 43,5 % vlastněna společností Instroi, ze 7,5 % společností Altera, z 13,18 % přímo O. V. Děripaskou a z 35,82 % společností Melisantis Ltd, se sídlem na Kypru a ze 100 % vlastněnou O. V. Děripaskou.

143 Zatřetí dne 19. prosince 2023 uzavřela společnost Rasperia trojstrannou dohodu jednak s rakouskou bankou RBI Rakousko, a jednak se společností Raiffeisen Rusko, ruskou dceřinou společností této banky. Předmětem této dohody bylo nabytí akcií společnosti Strabag držených společností Rasperia společností Raiffeisen Rusko, přičemž tyto akcie měly být následně distribuovány společnosti RBI Rakousko jako dividendy. Na jednání žalobce upřesnil, že dotčená operace a trojstranná dohoda byly koncipovány společně, souvisely spolu a navazovaly na sebe.

144 Začtvrté dne 27. března 2024 společnost Strabag zveřejnila sdělení, v němž uvedla, že je nyní z 24,1 % držena společností Iliadis prostřednictvím společnosti Rasperia, jelikož se O. V. Děripaska vzdal své nepřímé kontroly, avšak že akcie držené společností Rasperia bude i nadále považovat za zmrazené, neboť se nemůže ujistit o dopadu této změny akcionářské struktury na stávající omezující opatření (písemnost č. 3 spisu WK).

145 Zapáté dne 2. dubna 2024 společnost RBI Rakousko zveřejnila sdělení, v němž oznámila, že příslušné orgány přezkoumávají soulad trojstranné dohody s režimem omezujících opatření a trvá na svém původním posouzení, podle něhož je uvedená dohoda s tímto režimem plně v souladu. RBI Rakousko rovněž zdůraznila, že společnost Rasperia byla převedena na společnost Iliadis, přičemž upřesnila, že posledně uvedená společnost není předmětem omezujících opatření, což mohlo být uklidňující z hlediska toho, že z nabytí akcií společnosti Strabag společností RBI Rakousko nebude mít prospěch osoba, na niž se taková opatření vztahují.

146 Zašesté dne 8. května 2024 společnost RBI Rakousko oznámila, že její představenstvo se z opatrnosti rozhodlo upustit od nabytí akcií společnosti Strabag, a to po jednáních s příslušnými orgány, která jí neumožnila získat dostatečná ujištění k uskutečnění transakce.

147 Konečně zasedmé dne 17. května 2024 Österreichische Nationalbank (Rakouská národní banka) jako vnitrostátní orgán příslušný pro opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů napsala společnosti RBI Rakousko, aby ji informovala o svém stanovisku, podle něhož by uvolnění zmrazení akcií společnosti Strabag představovalo porušení čl. 2 odst. 2 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů nebo zákazu obcházení omezujících opatření stanoveného v článku 9 téhož nařízení (písemnost č. 4 spisu WK). Rakouská národní banka kromě toho napsala rovněž Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten (Spolkové ministerstvo pro evropské a mezinárodní záležitosti, Rakousko), aby jej informovala o dotčené operaci a popsala její mechanismy (písemnost č. 1 spisu WK).

148 Je tedy zřejmé, že dotčená operace směřovala k umožnění převodu akcií společnosti Strabag držených společností Rasperia, které byly zmrazeny podle čl. 2 odst. 1 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů z důvodu, že byly drženy nebo ovládány O. V. Děripaskou, jehož jméno bylo zařazeno na sporné seznamy, a za tímto účelem společnost Iliadis zaplatila společnosti Valtoura ekvivalent 70 milionů eur v rámci transakce uskutečněné v Rusku podle ruského práva.

149 Jak je ostatně uvedeno v bodě 112 výše, sám žalobce připouští, že strany dotčené operace měly za to, že změna akcionáře může usnadnit udělení výjimky a uvedená operace směřovala ke zvýšení šancí na získání povolení k uvolnění zmrazení akcií společnosti Strabag držených společností Rasperia. V tomto ohledu žalobce na dotaz položený k tomuto bodu na jednání neuvedl právní základ takové výjimky nebo takového uvolnění zmrazení, nýbrž pouze upřesnil, že dotčená operace měla celkově umožnit zvýšit šance na to, že rakouské orgány výjimku nebo uvolnění zmrazení povolí, jelikož měla umožnit, aby provedení trojstranné dohody nevedlo k převodu finančních prostředků osobě, jejíž jméno bylo zařazeno na sporné seznamy. Tyto skutečnosti nasvědčují tomu, že dotčená operace směřovala k odstranění kontroly vykonávané O. V. Děripaskou nad akciemi společnosti Strabag drženými společností Rasperia prostřednictvím transakce uskutečněné mimo Unii, aby bylo nakonec, po získání požadovaných povolení, možné s těmito tehdy zmrazenými akciemi nakládat.

150 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že Rada měla k dispozici dostatečné skutečnosti k prokázání toho, že dotčená operace představovala „složitý mechanismus“, jehož předmětem nebo cílem bylo zmařit účinky omezujícího opatření stanoveného v čl. 2 odst. 1 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, vykládaném ve spojení se spornými seznamy, a sice opatření spočívajícího ve zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů O. V. Děripasky.

151 Nadto z výše uvedeného dopisu Rakouské národní banky společnosti RBI Rakousko ze dne 17. května 2024 (písemnost č. 4 spisu WK) vyplývá, že dne 2. dubna 2024 byla Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA, Úřad pro dohled nad finančním trhem, Rakousko) společností RBI Rakousko informována o tom, že O. V. Děripaska má v rámci dotčené operace obdržet peněžní částku ve výši 10 až 35 milionů eur. Taková informace pochází od veřejného orgánu členského státu, který má vyšetřovací pravomoci, a žalobce ji vážně nezpochybňuje, jelikož se omezuje na její popření a zdůraznění, že cena byla zaplacena společnosti Valtoura, nikoli jejím akcionářům. Písemnost č. 3 spisu WK, tedy výše uvedená tisková zpráva společnosti Strabag ze dne 27. března 2024, kromě toho zmiňuje oznámení O. V. Děripasky a společnosti Iliadis týkající se převodu společnosti Rasperia na společnost Iliadis, který měl vést k „dokončení prodeje v Rusku oznámeného v prosinci 2023“, což potvrzuje zaprvé zapojení O. V. Děripasky do dotčené operace, a zadruhé použitím pojmu „prodej“, úplatnou povahu uvedené transakce.

152 Vyplacení peněžní částky společností Valtoura O. V. Děripaskovi je navíc podpořeno akcionářskou dohodou uzavřenou mezi společností Instroi a společností Melisantis, kterou ze 100 % vlastní O. V. Děripaska, týkající se správy společnosti Valtoura, předloženou v příloze k žalobní odpovědi a na niž Rakouská národní banka odkázala ve svých dopisech ze dne 17. května 2024 Spolkovému ministerstvu pro evropské a mezinárodní záležitosti a společnosti RBI Rakousko (písemnosti č. 1 a 4 spisu WK). Bod 2.1 bod vi) uvedené dohody totiž stanoví, že v zásadě musí být k „výplatě jakékoli dividendy nebo jinému rozdělení“ získán jednomyslný souhlas akcionářů. Dále zaprvé podle bodu 4.1 uvedené dohody „se [bod] 2.1 nepoužije, pokud jde o společnost Strabag“, zadruhé „výkon práv společností Rasperia jako akcionářem společnosti Strabag […] se uskutečňuje podle pokynů [společnosti Melisantis] a, zatřetí, [společnost Instroi] musí hlasovat […] v souladu s pokyny [společnosti Melisantis] ve všech otázkách týkajících se společnosti Strabag“. Ve světle těchto ujednání se jeví jako pravděpodobné, že rozhodnutí společnosti Valtoura týkající se rozdělení peněžní částky související se společností Rasperia nebo Strabag jejím akcionářům, mezi něž patří O. V. Děripaska, mohlo být přijato pouze na žádost společnosti Melisantis, kterou ze 100 % vlastní O. V. Děripaska, což potvrzuje informaci předloženou Rakouskou národní bankou s odkazem na FMA.

153 Rada tedy měla rovněž k dispozici skutečnosti umožňující mít za to, že dotčená operace měla za předmět nebo cíl zmařit účinky omezujícího opatření stanoveného v čl. 2 odst. 2 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, vykládaném ve spojení se spornými seznamy, tím, že umožnila zpřístupnit O. V. Děripaskovi peněžní částku jako protiplnění za převod zmrazených aktiv nacházejících se na území Unie.

154 S ohledem na výše uvedené je třeba učinit závěr, že Rada prokázala, že dotčená operace měla za cíl obejít omezující opatření uložená vůči O. V. Děripaskovi nařízením č. 269/2014.

155 Okolnost, že tato operace nakonec nebyla dokončena, nemůže toto posouzení zpochybnit, v souladu s tím, co bylo uvedeno v bodě 134 výše.

156 Na třetím místě, pokud jde o otázku, zda žalobce tuto operaci „usnadnil“ ve smyslu první části kritéria h), jak byla vyložena v bodě 54 výše, je třeba konstatovat, že uvedená operace má svůj původ v založení společnosti Iliadis v červenci 2023 dvěma společnostmi, mezi nimiž byla společnost Titul, kterou ze 100 % vlastní žalobce (viz bod 141 výše). Jak zdůraznila Rakouská národní banka ve svém dopise ze dne 17. března 2024 společnosti RBI Rakousko (písemnost č. 4 spisu WK) a jak bylo uvedeno v bodě 142 výše, společnosti Iliadis a Valtoura, tedy strany, které se dohodly na převodu společnosti Rasperia, jsou z 49 % drženy žalobcem a O. V. Děripaskou, přičemž zbývajících 51 % těchto dvou společností drží stejní akcionáři, a sice společnosti Instroi a Altera, které každá vlastní 43,5 %, respektive 7,5 % jak společnosti Iliadis, tak společnosti Valtoura. Tato situace představuje rovněž nepřímý důkaz o tom, že dotčená operace byla uskutečněna v koordinaci s O. V. Děripaskou s cílem nahradit jej žalobcem prostřednictvím zapojení společností, které jsou s nimi spojeny, což může potvrzovat, že žalobce dotčenou operaci usnadnil.

157 Rada tedy měla k dispozici dostatečné nepřímé důkazy k tomu, aby měla za to, že dotčená operace v zásadě odůvodňovala zařazení jména žalobce na sporné seznamy na základě první části kritéria h).

158 Posouzení uvedené v bodě 157 výše nemůže být zpochybněno argumenty žalobce, podle nichž neměl v úmyslu podílet se na obcházení omezujících opatření, v podstatě z toho důvodu, že strany zapojené do dotčené operace věděly, že tato operace nemůže mít za přímý následek uvolnění zmrazení akcií společnosti Strabag, nýbrž vyžaduje povolení vnitrostátního orgánu, že trojstranná dohoda výslovně podmiňuje její uskutečnění dodržením pravidel týkajících se omezujících opatření vůči Ruské federaci a uvedená operace byla uskutečněna transparentně, v koordinaci s příslušnými rakouskými orgány a na základě předchozích právních posudků.

159 Obcházení omezujících opatření totiž může vykazovat zdání formálně legální operace, která je však ve skutečnosti zakázaná, pokud ve spojení s jinými operacemi vede ke zmaření omezujících opatření (viz body 132 až 134 výše). Dotčená operace přitom mohla k takovému zmaření vést, jelikož jejím předmětem bylo uskutečnění transakce mezi ruskými osobami a subjekty za účelem změny vlastnictví zmrazených akcií společnosti Strabag držených společností Rasperia a umožnění jejich převodu, zatímco důvod jejich zmrazení, tedy zařazení jména O. V. Děripasky na sporné seznamy, nadále trval.

160 Za těchto podmínek, jak v podstatě zdůrazňuje Rada, existovaly objektivní důvody mít za to, že cílem dotčené operace bylo předložit rakouským orgánům situaci, v níž by O. V. Děripaska po transakcích uskutečněných v Rusku již nebyl spojen se zmrazenými akciemi, aby tyto orgány uvolnění těchto akcií povolily.

161 Skutečnost, že rakouské orgány byly do dotčené operace zapojeny a jejich souhlas byl nezbytnou podmínkou jejího úspěšného dokončení, tedy nemůže být rozhodující.

162 Je pravda, že k tomu, aby účast na činnostech obcházejících zákazy stanovené nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů spadala pod čl. 9 odst. 1 tohoto nařízení, musí být „vědomá a úmyslná“. Totéž ustanovení však tento požadavek bezprostředně zmírňuje tím, že v téže větě uvádí, že tomu tak je „včetně účasti na takových činnostech bez záměrného úsilí o dosažení takového cíle nebo následku, avšak s vědomím toho, že by taková účast mohla mít takový cíl nebo následek, a srozuměním s touto možností“ (viz bod 135 výše).

163 V projednávané věci přitom bylo, jak připouští žalobce, cílem dotčené operace umožnit uvolnění zmrazení akcií společnosti Strabag, které byly zmrazeny z důvodu, že byly ovládány O. V. Děripaskou (viz bod 149 výše), což se rovná snaze obejít omezující opatření uložená vůči posledně uvedenému. Z toho vyplývá, že i kdyby použití první části kritéria h) vyžadovalo splnění podmínky vědomosti a vůle stanovené v čl. 9 odst. 1 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, připomenuté v bodě 162 výše, žalobce nemohl nevědět, že jeho skutečná účast na dotčené operaci prostřednictvím založení společnosti Iliadis a následného nabytí společnosti Rasperia touto společností může představovat činnost, jejímž cílem nebo následkem je obejít omezující opatření.

164 S ohledem na vše výše uvedené Rada prokázala existenci dostatečné vazby mezi žalobcem a operací směřující k obcházení omezujících opatření uložených O. V. Děripaskovi nařízením č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů, což jí umožňovalo mít za to, že žalobce usnadnil porušení zákazu obcházení opatření stanovených uvedeným nařízením ve smyslu první části kritéria h).

165 V této fázi je tedy třeba posoudit, zda dotčená operace mohla s ohledem na okamžik, kdy k ní došlo, odůvodnit zařazení jména žalobce na sporné seznamy a následné ponechání jeho jména na těchto seznamech, což žalobce zpochybňuje.

c) K údajné obsolescenci omezujících opatření uložených žalobci

166 Žalobce tvrdí, že dotčená operace představuje minulou skutečnost, která nemohla odůvodnit zařazení jeho jména na sporné seznamy v okamžiku přijetí aktů z června 2024, tím spíše že první část kritéria h) je formulována v přítomném čase.

167 Ve stejném smyslu žalobce v prvním návrhu na úpravu žaloby uvádí, že ke dni přijetí aktů ze září 2024 nemohl být považován za osobu, která měla v úmyslu podílet se na obcházení omezujících opatření, jelikož podal u příslušných ruských soudů žalobu směřující ke zrušení dotčené operace. Rada to přitom nezohlednila a žalobce jí vytýká, že se při ponechání jeho jména na sporných seznamech akty ze září 2024 opírala pouze o skutečnosti předcházející aktům z června 2024. Tímto postupem Rada podle žalobce zařadila jeho jméno na sporné seznamy z důvodu minulých skutečností, což se rovná uložení trestních sankcí, a nikoli omezujících opatření.

168 Ve druhém návrhu na úpravu žaloby žalobce uvádí, že dne 12. prosince 2024 uzavřel u obchodního soudu města Moskvy dohodu o narovnání, přičemž ukončení řízení bylo tímto soudem vzato na vědomí dne 28. února 2025. Podle této dohody byly akcie společnosti Rasperia vráceny společnosti Valtoura, a nejsou tedy již vlastnictvím společnosti Iliadis, a žalobci byla nahrazena vzniklá újma.

169 Žalobce uvádí, že Radu o této změně situace informoval až po přijetí aktů z března 2025, a to z důvodu, že jej Rada před přijetím uvedených aktů neinformovala o svém úmyslu obnovit omezující opatření vůči němu, přestože jí dne 31. října 2024 předložil žádost o přezkum.

170 Ve třetím návrhu na úpravu žaloby žalobce tvrdí, že dosáhl zrušení dotčené operace a od té doby již nemá žádnou vazbu na společnost Valtoura, která od 12. prosince 2024 znovu drží celý základní kapitál společnosti Rasperia a která dne 30. června 2025 vrátila společnosti Iliadis částku odpovídající kupní ceně za její prodej. Žalobce dodává, že společnost Iliadis již nedrží žádný podíl a nevykonává žádnou činnost, takže zvažuje, že ze společnosti vystoupí nebo přistoupí k její

likvidaci, přičemž posledně uvedená možnost je nicméně podmíněna souhlasem dalších akcionářů. V každém případě je podle žalobce třeba mít za to, že dotčená operace nikdy neexistovala, a samotná existence společnosti Iliadis bez jakékoli vazby na společnost Strabag nemůže odůvodnit ponechání jeho jména na sporných seznamech na základě první části kritéria h).

171 Rada, podporovaná Belgickým královstvím a Komisí, zpochybňuje argumentaci žalobce.

172 Podle judikatury připomenuté v bodě 92 výše mají omezující opatření zajišťovací a již pojmově dočasnou povahu a jejich platnost vždy závisí na přetrvávání skutkových a právních okolností, které vedly k jejich přijetí, jakož i na potřebě jejich zachování za účelem dosažení jejich cíle. Proto při pravidelném přezkumu těchto omezujících opatření přísluší Radě, aby provedla aktualizované posouzení situace a zhodnotila dopad takových opatření s cílem určit, zda umožnila dosáhnout cílů sledovaných prvotním zařazením jmen dotčených osob a subjektů na sporný seznam, nebo zda je ohledně uvedených osob a subjektů stále možné dospět k témuž závěru (viz rozsudky ze dne 27. dubna 2022, Ilunga Luyoyo v. Rada, T-108/21, EU:T:2022:253, bod 55 a citovaná judikatura, a ze dne 26. října 2022, Ovsjannikov v. Rada, T-714/20, nezveřejněný, EU:T:2022:674, bod 67).

173 Z toho vyplývá, že pro odůvodnění ponechání jména určité osoby na předmětných seznamech není Radě zakázáno, aby vycházela z týchž důkazů odůvodňujících prvotní zařazení, opětovné zařazení nebo předchozí ponechání jména žalobce na předmětných seznamech, pokud se nezměnily důvody pro zařazení na seznam a nezměnil se kontext tak, že se tyto důkazy staly obsoletními (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. září 2020, Kaddour v. Rada, T-510/18, EU:T:2020:436, bod 99). Na tomto základě je třeba při vývoji kontextu zaprvé zohlednit situaci země, pro kterou byl zaveden režim omezujících opatření, a zvláštní situaci dotyčné osoby (rozsudek ze dne 26. října 2022, Ovsjannikov v. Rada, T-714/20, nezveřejněný, EU:T:2022:674, bod 78; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 23. září 2020, Kaddour v. Rada, T-510/18, EU:T:2020:436, bod 101), a zadruhé všechny relevantní okolnosti, a to zejména dosažení cílů sledovaných omezujícími opatřeními (rozsudek ze dne 27. dubna 2022, Ilunga Luyoyo v. Rada, T-108/21, EU:T:2022:253, bod 56; v tomto smyslu obdobně viz rovněž rozsudek ze dne 12. února 2020, Amisi Kumba v. Rada, T-163/18, EU:T:2020:57, body 82 až 84 a citovaná judikatura).

174 V projednávané věci žalobce tvrdí, že Rada vycházela z minulé operace za účelem zařazení jeho jména na sporné seznamy a jeho ponechání na těchto seznamech, ačkoli první část kritéria h) je formulována v přítomném čase. Zejména zdůrazňuje, že přijal nezbytná opatření k odstranění účinků dotčené operace, což Rada nezohlednila.

175 Na prvním místě je pravda, že první část kritéria h) je formulována v přítomném čase, jelikož stanoví možnost zařadit na sporné seznamy jména osob, „které usnadňují porušování zákazu obcházení“.

176 Pouhá skutečnost, že se Rada rozhodla formulovat kritérium pro zařazení na sporné seznamy v přítomném čase, však nevylučuje, aby zařazení jména určité osoby na uvedené seznamy na základě tohoto kritéria mohlo být založeno na minulých skutečnostech, které byly v okamžiku, kdy bylo o takovém zařazení rozhodnuto, již ukončeny.

177 Jak bylo totiž připomenuto v bodě 172 výše, bez ohledu na čas použitý při definování kritéria je platnost omezujících opatření vždy podmíněna tím, že nadále trvají skutkové a právní okolnosti, které vedly k jejich přijetí, jakož i nezbytností jejich zachování za účelem dosažení cíle, který je s nimi spojen.

178 Z judikatury kromě toho vyplývá, že v oblasti zařazení osob a subjektů, na které se vztahují omezující opatření, na seznam odkazuje přítomný čas na obecný význam vlastní právním definicím, a nikoli na dané časové období (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 12. února 2020, Amisi Kumba v. Rada, T-163/18, EU:T:2020:57, bod 82 a citovaná judikatura).

179 Konkrétně první část kritéria h) vzhledem ke svému znění předpokládá odkaz na konkrétní a určené situace porušení zákazů obcházení stanovených některými ustanoveními upravujícími omezující opatření vůči Ruské federaci, a nutně tedy znamená, že k jednáním nebo opomenutím dotčené osoby, která vedla k takovému zařazení, již muselo dojít v okamžiku, kdy o něm Rada rozhoduje.

180 Nic to však nemění na tom, že uplynutí času mezi okamžikem uskutečnění operace spočívající v obcházení a zařazením jména osoby, která takovou operaci usnadnila, na sporné seznamy představuje skutečnost, kterou je třeba zohlednit při posouzení opodstatněnosti takového zařazení (obdobně viz rozsudky ze dne 11. září 2024, Ezubov v. Rada, T-741/22, nezveřejněný, EU:T:2024:605, bod 189, a ze dne 11. září 2024, Tokareva v. Rada, T-744/22, EU:T:2024:608, bod 145).

181 Na druhém místě, pokud jde o otázku, zda byla v projednávané věci dotčená operace relevantní s ohledem jednak na časový odstup mezi touto operací a přijetím napadených aktů, a jednak na kroky podniknuté žalobcem k odstranění účinků této operace, je třeba rozlišovat jednotlivé série napadených aktů, jelikož se data jejich přijetí liší.

1) K aktům z června 2024

182 V okamžiku přijetí aktů z června 2024, jimiž bylo jméno žalobce původně zařazeno na sporné seznamy, bylo zaprvé nabytí společnosti Rasperia společností Iliadis stále účinné, azadruhé společnost RBI Rakousko oznámila, že dne 8. května 2024 upouští od provedení trojstranné dohody (viz bod 146 výše), tedy k datu velmi blízkému datu přijetí uvedených aktů.

183 Nelze tedy učinit závěr, že zařazení jména žalobce na sporné seznamy bylo v okamžiku přijetí aktů z června 2024 obsoletní.

2) K aktům ze září 2024

184 Pokud jde o akty ze září 2024, žalobce sice uvádí, že v okamžiku jejich přijetí již v dotčené operaci nepokračoval a prostřednictvím společnosti Titul a jménem společnosti Iliadis podal dne 9. července 2024 u obchodního soudu města Moskvy žalobu směřující k vrácení ceny zaplacené společnosti Valtoura výměnou za vrácení akcií společnosti Rasperia této společnosti.

185 Zahájení takového soudního řízení, které v okamžiku přijetí aktů ze září 2024 stále probíhalo a jehož výsledek nebylo možné předjímat, však samo o sobě nelze považovat za skutečnost, která by mohla vést k obsolescenci omezujících opatření uložených žalobci z důvodu dotčené operace, zatímco společnost RBI Rakousko oznámila, že dne 8. května 2024 upouští od provedení trojstranné dohody, tedy k datu velmi blízkému datu přijetí uvedených aktů.

186 Kromě toho je třeba uvést, že ačkoli osoba, na niž se vztahují omezující opatření, má nejlepší předpoklady k tomu, aby informovala Radu o jakékoli změně své konkrétní situace (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. července 2021, Benavides Torres v. Rada, T-35/19, EU:T:2021:466, bod 61), žalobce Radu o těchto krocích učiněných u obchodního soudu města Moskvy včas neinformoval, přičemž Rada uvádí, že se o nich dozvěděla až při čtení návrhu na úpravu žaloby podaného dne 31. října 2024, tedy po přijetí aktů ze září 2024, což žalobce připouští.

187 I když žalobce tvrdí, že výše uvedené skutečnosti nemohl Radě předat, jelikož mu Rada nesdělila svůj záměr ponechat jeho jméno na sporných seznamech, takovou výtku je třeba odmítnout, neboť Rada nebyla povinna takto postupovat.

188 Z judikatury totiž vyplývá, že právo být vyslechnut před přijetím aktů, kterými se ponechává jméno určité osoby nebo subjektu na seznamu osob nebo subjektů, na něž se vztahují omezující opatření, se uplatní tehdy, jestliže Rada v rozhodnutí o ponechání jejich jména na tomto seznamu vzala v potaz nové skutečnosti svědčící v neprospěch této osoby nebo subjektu, tedy skutečnosti, které nebyly vzaty v potaz v původním rozhodnutí o zařazení jejich jména na tento seznam (viz rozsudek ze dne 12. února 2020, Amisi Kumba v. Rada, T-163/18, EU:T:2020:57, bod 54 a citovaná judikatura). Pokud je však, jako v projednávané věci, ponechání jména dotčené osoby nebo subjektu na seznamu osob nebo subjektů, na které se vztahují omezující opatření, založeno na stejných důvodech, které odůvodňovaly přijetí původního aktu, aniž byly zjištěny nové důkazy vůči nim, není Rada povinna, aby respektovala jejich právo být vyslechnut, mu znovu sdělit důkazy předložené v jeho neprospěch (rozsudky ze dne 7. dubna 2016, Central Bank of Iran v. Rada, C-266/15 P, EU:C:2016:208, body 32 a 33, a ze dne 15. listopadu 2023, OT v. Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 103).

189 Za těchto podmínek byla Rada oprávněna ponechat jméno žalobce na sporných seznamech prostřednictvím aktů ze září 2024.

3) K aktům z března 2025

190 Je třeba konstatovat, že časový odstup mezi oznámením společnosti RBI Rakousko ze dne 8. května 2024, že „z opatrnosti, po jednáních s příslušnými orgány“ upouští od provedení trojstranné dohody, a přijetím aktů z března 2025 byl relativně krátký, a sice méně než jeden rok, a neumožňoval tedy pouze z tohoto důvodu mít za to, že ponechání žalobce na sporných seznamech již nebylo odůvodněné.

191 Je pravda, že v okamžiku přijetí aktů z března 2025 byla v návaznosti na kroky podniknuté žalobcem u obchodního soudu města Moskvy v prosinci 2024 uzavřena mezi společnostmi Iliadis a Valtoura dohoda o smírném narovnání, jejímž předmětem bylo vrácení akcií společnosti Rasperia společností Iliadis společnosti Valtoura a odškodnění společnosti Iliadis společností Valtoura.

192 Nejprve je však třeba uvést, že obchodní soud města Moskvy vzal tuto dohodu na vědomí až dne 28. února 2025, tedy pouhé dva týdny před přijetím aktů z března 2025, což představuje lhůtu, která sama o sobě nepostačuje k tomu, aby bylo možné mít za to, že omezující opatření vůči žalobci byla obsoletní.

193 Dále měl žalobce v souladu s tím, co bylo připomenuto v bodě 186 výše, nejlepší předpoklady k tomu, aby Radu informoval o vývoji své konkrétní situace. Sám přitom uznává, že Radu informoval o ukončení řízení před obchodním soudem města Moskvy dopisem ze dne 23. května 2025, tedy po přijetí aktů z března 2025. Radě tedy nelze vytýkat, že tuto informaci nezohlednila. V tomto ohledu, na rozdíl od toho, co tvrdí žalobce, a jak vyplývá z judikatury připomenuté v bodě 188 výše, Rada nebyla povinna sdělit žalobci svůj záměr ponechat jeho jméno na sporných seznamech před přijetím aktů z března 2025, jelikož těmito akty nezměnila uvedené důvody ani do důkazního spisu týkajícího se žalobce nepřidala nové skutečnosti.

194 Konečně argument žalobce, podle něhož veřejná povaha zrušení dotčené operace měla vést Radu k odstranění jeho jména ze sporných seznamů, musí být odmítnut. Takový argument je totiž založen výlučně na tiskové zprávě společnosti Strabag ze dne 16. prosince 2024, která se omezuje na zmínku o tom, že společnost Rasperia byla společností Iliadis „převedena zpět“ na společnost Valtoura, aniž uvádí jakékoli podrobnosti o podmínkách takového „zpětného převodu“.

195 Za těchto podmínek je třeba dospět k závěru, že důvody, na nichž jsou založena omezující opatření uložená vůči žalobci, nebyly v okamžiku přijetí aktů z března 2025 obsoletní a Rada byla oprávněna těmito akty ponechat jméno žalobce na sporných seznamech.

4) K aktům ze září 2025

196 V okamžiku přijetí aktů ze září 2025 byly na základě dohody o smírném narovnání, kterou obchodní soud města Moskvy vzal na vědomí dne 28. února 2025 a o níž byla Rada informována dne 23. května 2025, akcie společnosti Rasperia vráceny společností Iliadis společnosti Valtoura, zatímco cena za prodej těchto akcií byla společností Valtoura vrácena společnosti Iliadis.

197 Tato okolnost však sama o sobě neumožňuje mít za to, že Rada nebyla v okamžiku přijetí aktů ze září 2025 oprávněna ponechat jméno žalobce na sporných seznamech.

198 Zaprvé ze skutečností předložených žalobcem vyplývá, že zatímco k vrácení akcií společnosti Rasperia společnosti Valtoura došlo dne 12. prosince 2024, k vrácení ceny za prodej těchto akcií společnosti Iliadis došlo dne 30. června 2025, tedy pouhé dva a půl měsíce před přijetím aktů ze září 2025. Žalobce tedy neprávem tvrdí, že v okamžiku přijetí těchto aktů spadala dotčená operace do „dávné minulosti“.

199 Zadruhé nelze mít za to, že žalobce může s okamžitým účinkem a pouhou vůlí stran dotčené operace jednoduše odstranit důsledky svých předchozích jednání prostřednictvím smírného narovnání, na jehož základě se společnost Titul, kterou ze 100 % vlastní, a společnost Valtoura, spojená s O. V. Děripaskou, dohodly na vzájemném vrácení aktiv, která byla předmětem dotčené operace.

200 V tomto ohledu z písemností ve spise vyplývá, že společnost Titul požádala jménem společnosti Iliadis o návrat ke statu quo ante a o odškodnění z důvodu uložení omezujících opatření Unií a Spojenými státy americkými v návaznosti na dotčenou operaci, která měla představovat zásah do jejích zájmů. Jak žalobce upřesnil na jednání v odpovědi na otázku Tribunálu, skutečnost, že

obchodní soud města Moskvy vzal dohodu o smírném narovnání na vědomí, nepřiznala této dohodě zpětný účinek, nýbrž se omezila na odstranění důsledků vyplývajících z minulé situace. Dosahování cílů omezujících opatření, na které se vztahuje první část kritéria h), zmíněné v bodě 58 výše, by přitom mohly být obtížnější, kdyby strany uvedené dohody o smírném narovnání mohly pouhou vlastní vůlí odstranit důsledky dotčené operace, která vedla k uložení takových opatření.

201 Zatřetí je třeba zdůraznit, že dotčená operace se neomezovala na jednorázovou operaci mezi dvěma stranami, nýbrž byla součástí právního schématu, které lze kvalifikovat jako „složitý mechanismus“ (viz bod 150 výše), předpokládajícího přinejmenším uzavření dvou smluv mezi několika stranami, a sice dotčené operace jako takové a trojstranné dohody, které spolu souvisely a navazovaly na sebe (viz bod 143 výše). Tato operace trvala několik měsíců, od založení společnosti Iliadis v červenci 2023 do okamžiku, kdy společnost RBI Rakousko v květnu 2024 upustila od nákupu akcií společnosti Strabag na základě trojstranné dohody (viz body 141 až 146 výše).

202 Stejně tak upuštění od dotčené operace proběhlo v několika fázích, které trvaly několik měsíců, od podání žaloby k obchodnímu soudu města Moskvy dne 9. července 2024 přes vrácení akcií společnosti Rasperia společnosti Valtoura dne 12. prosince 2024 a skutečnost, že uvedený soud vzal dne 28. února 2025 na vědomí dohodu o smírném narovnání, až po vrácení kupní ceny společnosti Iliadis dne 30. června 2025.

203 Začtvrté předmětem dotčené operace byl převod akcií společnosti Rasperia společností Valtoura na společnost Iliadis. Společnosti Iliadis a Valtoura jsou přitom z 49 % drženy žalobcem a O. V. Děripaskou, zatímco 51 % jejich základního kapitálu drží titíž akcionáři se stejným rozdělením, a sice společnost Instroi ve výši 43,5 % a společnost Altera ve výši 7,5 % (viz body 141 a 142 výše). Taková struktura vyvolává pochybnosti o věrohodnosti uvedené operace a posiluje závěr, že jejím cílem bylo nahradit O. V. Děripasku žalobcem v akcionářské struktuře společnosti Strabag (viz bod 156 výše).

204 Je pravda, že situaci žalobce nelze považovat za neměnnou a že, jak bylo připomenuto v bodě 180 výše, plynutí času musí být při posuzování opodstatněnosti ponechání jeho jména na sporných seznamech zohledněno.

205 Za takových okolností, jako jsou okolnosti projednávané věci, které se vyznačují operací, jejímž cílem bylo obcházení omezujících opatření prostřednictvím složitého právního a finančního mechanismu směřujícího k nahrazení osoby, jejíž jméno je zařazeno na sporné seznamy, jinou osobou, a od níž bylo v rámci řízení trvajícího několik měsíců upuštěno pouze z důvodu uložení omezujících opatření vůči osobám zapojeným do této operace, však může být nezbytné, aby po definitivním ukončení takové operace uplynula přiměřená doba, než bude možné dospět k závěru, že omezující opatření již nejsou odůvodněná.

206 Proto mohla Rada mít právem za to, že riziko obcházení omezujících opatření, které vyplynulo z dotčené operace, v okamžiku přijetí aktů ze září 2025 nadále trvalo, a to navzdory upuštění od uvedené operace na základě výše uvedené dohody o smírném narovnání.

207 Kromě toho Rada jak v důvodech uplatněných vůči žalobci, tak v žalobní odpovědi tvrdila, aniž to žalobce zpochybňuje, že společnost Iliadis byla založena výlučně pro potřeby dotčené operace. Ostatně ve třetím návrhu na úpravu žaloby žalobce uvádí, že poté, co společnost Iliadis vrátila podíly společnosti Rasperia společnosti Valtoura, je „nyní společností, která již nedrží žádný podíl a nevykonává žádnou činnost“.

208 V okamžiku přijetí aktů ze září 2025 tedy společnost Iliadis, která představovala jednu ze základních složek dotčené operace, stále existovala a žalobce byl nadále jejím hlavním akcionářem prostřednictvím společnosti Titul, což představuje další skutečnost umožňující mít za to, že Rada mohla ponechat jeho jméno na sporných seznamech.

209 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobce neprávem tvrdí, že akty ze září 2025 jsou stiženy nesprávným posouzením.

5) Závěr

210 S ohledem na vše výše uvedené je třeba dospět k závěru, že Rada prokázala opodstatněnost zařazení jména žalobce na sporné seznamy akty z června 2024, jakož i opodstatněnost ponechání tohoto zařazení akty ze září 2024 a následně akty z března 2025 a ze září 2025. Druhý žalobní důvod je tedy třeba v plném rozsahu zamítnout.

3. Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení práva na obhajobu a zásady právní jistoty

211 Žalobce tvrdí, že použití první části kritéria h) je nepředvídatelné, přičemž odkazuje na argumenty, které rozvinul v rámci první části prvního žalobního důvodu.

212 Žalobce rovněž tvrdí, že důvody uplatněné vůči němu odkazují na minulá jednání, což mu neumožňuje pochopit, jaké kroky by měl podniknout, aby Rada ukončila omezující opatření, která se jej týkají.

213 V replice žalobce upřesňuje, že výklad třetího žalobního důvodu rozvinul pouze stručně z toho důvodu, že argumentace na jeho podporu přebírá argumentaci, kterou rozvinul v rámci prvního žalobního důvodu, avšak na podporu zrušení napadených aktů jako individuálních opatření, která se jej týkají, a nikoli jako argumenty směřující proti legalitě první části kritéria h).

214 Rada, podporovaná Komisí, zpochybňuje argumentaci žalobce.

215 Na prvním místě, pokud jde o údajné porušení práva na obhajobu, je třeba připomenout, že podle čl. 76 písm. d) jednacího řádu musí žaloba obsahovat zejména stručný popis dovolávaných žalobních důvodů. Na základě ustálené judikatury musí být navíc tento popis dostatečně jasný a přesný, aby žalovanému umožnil připravit si obranu a Tribunálu umožnil rozhodnout o žalobě případně i bez dalších informací. K tomu, aby byla žaloba přípustná, je totiž třeba, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na nichž je založena, vyplývaly přinejmenším stručně, avšak uceleně a srozumitelně z textu samotné žaloby, a to za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti. Podle ustálené judikatury rovněž platí, že každý žalobní důvod, který není dostatečně popsán v návrhu na zahájení řízení, musí být považován za nepřípustný. Obdobné

požadavky platí tehdy, je-li na podporu žalobního důvodu uplatněna výtka (viz rozsudek ze dne 12. února 2020, Kampete v. Rada, T-164/18, nezveřejněný, EU:T:2020:54, bod 112 a citovaná judikatura).

216 I když je přitom porušení práva na obhajobu v žalobě v nadpisu tohoto žalobního důvodu skutečně zmíněno, je nutno konstatovat, že žalobce tuto výtku nijak nerozvinul. Tuto výtku je tedy třeba odmítnout jako nepřípustnou na základě čl. 76 písm. d) jednacího řádu.

217 Na druhém místě, pokud jde o část argumentace týkající se porušení zásady právní jistoty, žalobce tvrdí, že důvody uplatněné vůči němu nejsou dostatečně jasné a neumožňují mu pochopit, co by musel učinit, aby bylo jeho jméno ze sporných seznamů odstraněno.

218 V tomto ohledu, jak bylo připomenuto v rámci prvního žalobního důvodu, zásada právní jistoty vyžaduje, aby právní úprava Unie byla jasná a přesná a aby její použití bylo pro jednotlivce předvídatelné (viz bod 48 výše). Konkrétněji tato zásada vyžaduje posoudit, zda právní akt Unie umožňuje dotčeným osobám seznámit se přesně a jednoznačně s rozsahem jejich práv a povinností a postupovat podle toho, přičemž tento požadavek platí zvlášť přísně tehdy, jedná-li se o akt, který může mít finanční důsledky (viz rozsudek ze dne 10. března 2009, Heinrich, C-345/06, EU:C:2009:140, bod 44 a citovaná judikatura).

219 V projednávané věci přitom, pokud jde o práva a povinnosti žalobce vyplývající z napadených aktů, z rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů a z nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů jasně vyplývá, že žalobce nemá právo vstoupit na území členských států a jeho finanční prostředky a hospodářské zdroje nacházející se na území Unie jsou zmrazeny. Tytéž akty stanoví rovněž oznamovací povinnosti, jakož i případy, v nichž je možné se od těchto opatření odchýlit.

220 Dále, pokud jde o dodržení zásady právní jistoty v souvislosti s důvody uplatněnými vůči žalobci, Rada není povinna výslovně uvést, co musí osoba, jejíž jméno je zařazeno na sporné seznamy, učinit, aby bylo toto jméno z uvedených seznamů odstraněno.

221 Pokud jde o odkaz žalobce na argumentaci, kterou rozvinul v rámci první části prvního žalobního důvodu, stačí připomenout, že touto argumentací se žalobci nepodařilo prokázat existenci porušení zásady právní jistoty, jak vyplývá z bodů 50 až 70 výše.

222 Proto je třeba třetí žalobní důvod zamítnout.

4. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nepřiměřeného zásahu do základních práv

223 Žalobce tvrdí, že napadené akty vedou k nepřiměřenému zásahu do jeho práva na respektování soukromého života, do jeho práva na vlastnictví, do jeho práva na svobodu podnikání, jakož i do jeho práva na volný pohyb.

224 Takové zásahy nemohou být podle něj odůvodněny první částí kritéria h), jelikož se tato část vztahuje na osoby, které nejsou přímo ani nepřímo zapojeny do jednání Ruské federace na Ukrajině, a které tedy nemohou vyvíjet nátlak na vládu tohoto státu.

225 Rada, podporovaná Komisí, zpochybňuje argumentaci žalobce.

226 Na prvním místě, již bylo rozhodnuto, že taková omezující opatření, jako jsou ta, která se v projednávané věci vztahují na žalobce, nesporně omezují výkon práva na vlastnictví a zasahují do soukromého života a svobody podnikání dotčené osoby (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 30. listopadu 2016, Rotenberg v. Rada, T-720/14, EU:T:2016:689, bod 167 a citovaná judikatura, a ze dne 6. září 2023, Pumpjanskij v. Rada, T-291/22, nezveřejněný, EU:T:2023:499, bod 94).

227 Tato práva se však v unijním právu netěší absolutní ochraně, ale musí k nim být přihlédnuto ve vztahu k jejich funkci ve společnosti (viz rozsudek ze dne 12. března 2014, Al Assad v. Rada, T-202/12, EU:T:2014:113, bod 113 a citovaná judikatura).

228 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 52 odst. 1 Listiny „[k]aždé omezení výkonu práv a svobod uznaných touto listinou musí být stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod“ a „[p]ři dodržení zásady proporcionality mohou být omezení zavedena pouze tehdy, pokud jsou nezbytná a pokud skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého“.

229 K tomu, aby omezení výkonu dotčených základních práv bylo v souladu s unijním právem, musí splňovat čtyři podmínky. Zaprvé musí být dotčené omezení „stanoveno zákonem“ v tom smyslu, že orgán Unie přijímající opatření, která mohou omezit uvedená práva určité osoby, musí mít pro své jednání právní základ. Zadruhé musí dotčené omezení respektovat podstatu dotčeného základního práva. Zatřetí musí skutečně odpovídat cíli obecného zájmu, který jako takový Unie uznává. Začtvrté musí být dotčené omezení přiměřené (viz rozsudek ze dne 27. července 2022, RT France v. Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, body 145 a 222 a citovaná judikatura).

230 V projednávané věci žalobce nezpochybňuje, že první tři podmínky jsou splněny. V tomto ohledu již bylo rozhodnuto, že individuální omezující opatření přijatá na základě rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů a nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů tyto podmínky splňují (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. září 2024, Ezubov v. Rada, T-741/22, nezveřejněný, EU:T:2024:605, body 214 až 217 a citovaná judikatura). Naproti tomu zpochybňuje přiměřenost omezení výše uvedených základních práv, jelikož první část kritéria h) umožňuje zařadit jméno osob, které stejně jako on nejsou schopny individuálně vyvíjet nátlak na ruskou vládu.

231 Je však třeba uvést, že s ohledem na cíle obecného zájmu, které jsou pro mezinárodní společenství tak zásadní jako cíle uvedené v bodě 81 výše, nemohou být dotčená omezující opatření jako taková považována za nevhodná (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. listopadu 2023, OT v. Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 199 a citovaná judikatura).

232 Pokud jde o jejich nezbytnou povahu, neumožňují jiná méně omezující opatření, jako je systém předchozího povolení, stejně účinně dosáhnout sledovaného cíle, a sice vyvíjet nátlak na osoby zapojené do obcházení omezujících opatření uložených Ruské federaci za účelem zajištění účinnosti uvedených opatření (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. listopadu 2023, OT v. Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 200 a citovaná judikatura).

233 Jak bylo uvedeno v rámci prvního žalobního důvodu, dotčená opatření představují dočasná a zrušitelná omezení a stanoví možnosti výjimek udělovaných členskými státy (viz bod 92 výše).

234 Z článku 6 prvního a druhého pododstavce rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů totiž vyplývá, že Rada má povinnost přezkoumávat sporné seznamy každých šest měsíců, aby zajistila, že jména osob a subjektů, které již nesplňují kritéria pro zařazení na sporné seznamy, budou odstraněna.

235 Dále je třeba připomenout, že čl. 2 odst. 3 a 4 rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů, jakož i čl. 4 odst. 1, čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů stanoví možnost povolit použití zmrazených finančních prostředků k uspokojení základních potřeb nebo splnění některých závazků, jakož i možnost udělit zvláštní povolení umožňující uvolnit finanční prostředky, jiná finanční aktiva nebo jiné hospodářské zdroje. Stejně tak podle čl. 1 odst. 6 rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů může příslušný orgán členského státu povolit vstup dotčených osob na své území, zejména z naléhavých humanitárních potřeb.

236 Pokud jde o skutečnost, že jméno žalobce bylo zařazeno na sporné seznamy na základě první části kritéria h), ačkoli tvrdí, že není přímo ani nepřímo zapojen do jednání Ruské federace na Ukrajině, je třeba uvést, jak bylo konstatováno v bodě 84 výše, že použití první části kritéria h) závisí na existenci situace obcházení již uložených omezujících opatření. Je proto irelevantní, zda osoby zapojené do jednání představujících takové obcházení jsou či nejsou samy spojeny s ruskou vládou.

237 Nevýhody způsobené žalobci tedy patrně nejsou nepřiměřené významu cíle sledovaného napadenými akty.

238 Napadené akty tudíž nepředstavovaly nepřiměřený zásah do práva na vlastnictví, svobody podnikání ani práva žalobce na respektování soukromého a rodinného života.

239 Na druhém místě, pokud jde o údajný zásah do práva žalobce na volný pohyb na území Unie, je třeba uvést, že jak vyplývá z čl. 20 odst. 2 písm. a) SFEU a čl. 21 odst. 1 SFEU, jakož i z čl. 45 odst. 1 Listiny, právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států náleží pouze občanům Unie. Vzhledem k tomu, že ze spisu nevyplývá, že žalobce má státní příslušnost některého členského státu, není tak občanem Unie, který by se mohl dovolávat práva svobodně se pohybovat na území členských států.

240 Je pravda, že v části žaloby věnované popisu skutkových okolností žalobce uvádí, že „je držitelem povolení k pobytu Kyperské republiky“. Článek 45 odst. 2 Listiny, který je však jediným ustanovením, jehož se žalobce v tomto ohledu dovolává, stanoví, že „[v]olný pohyb a pobyt může být v souladu se Smlouvami přiznán státním příslušníkům třetích zemí oprávněně pobývajícím na území členského státu“. Toto ustanovení, které stanoví možnost, však nezakládá právo na volný pohyb.

241 V každém případě již bylo rozhodnuto, že Rada může přijetím aktů spadajících do SZBP v zásadě omezit právo státních příslušníků třetích zemí na volný pohyb a pobyt v Unii, pokud jednala v souladu se zásadou proporcionality (viz rozsudek ze dne 24. května 2023, Lyubetskaya v. Rada, T-556/21, nezveřejněný, EU:T:2023:283, bod 75 a citovaná judikatura).

242 Úvahy uvedené v bodech 231 až 237 výše přitom umožňují dospět rovněž k závěru, že omezení pohybu žalobce na území Unie jsou přiměřená.

243 S ohledem na výše uvedené je třeba čtvrtý žalobní důvod zamítnout.

5. K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady proporcionality

244 Žalobce tvrdí, že zařazení jeho jména na sporné seznamy porušuje zásadu proporcionality z důvodu, že existovaly jiné záruky, které měly zabránit obcházení omezujících opatření uložených O. V. Děripaskovi. Dotčená operace tak v každém případě nemohla vést k automatickému uvolnění zmrazení finančních prostředků náležejících posledně uvedenému, nýbrž bylo nezbytné zahájit řízení o udělení výjimky, které ponechávalo vnitrostátním orgánům široký prostor pro uvážení. V projednávané věci ostatně dotčená operace nebyla dokončena v důsledku rozhodnutí rakouských orgánů.

245 Rada s argumentací žalobce nesouhlasí.

246 Jak bylo připomenuto v bodě 79 výše, zásada proporcionality vyžaduje, aby prostředky zavedené ustanovením unijního práva byly způsobilé dosáhnout legitimních cílů sledovaných dotčenou právní úpravou a nepřekračovaly meze toho, co je k dosažení uvedených cílů nezbytné.

247 V projednávané věci přitom argumentace žalobce vychází z nesprávného předpokladu, podle něhož cílem sledovaným uložením omezujících opatření vůči němu bylo neuskutečnění dotčené operace. Jak totiž bylo uvedeno v rámci přezkumu druhé části prvního žalobního důvodu, cílem sledovaným dotčenými omezujícími opatřeními je zvýšit nátlak na ruskou vládu, jakož i náklady jejích jednání směřujících k narušení územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, aby od takových jednání upustila, a první část kritéria h) tomuto cíli odpovídá (viz body 81 až 83 výše).

248 Kromě toho z přezkumu druhého žalobního důvodu vyplývá, že Rada měla k dispozici dostatečný soubor nepřímých důkazů k odůvodnění zařazení jména žalobce na sporné seznamy a jeho ponechání na těchto seznamech na základě první části kritéria h), a tedy k uložení omezujících opatření vůči němu.

249 Z přezkumu zaprvé druhé části prvního žalobního důvodu, a zadruhé čtvrtého žalobního důvodu kromě toho vyplývá, že tato opatření byla přiměřená sledovanému cíli.

250 Proto je třeba pátý žalobní důvod zamítnout.

6. K šestému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z procesní vady vyplývající z porušení povinnosti přezkumu

251 V rámci šestého žalobního důvodu, uplatněného na podporu návrhu na zrušení aktů ze září 2025, žalobce tvrdí, že dotčená operace se uskutečnila v prosinci 2023 a od té doby podnikl kroky k dosažení jejího zrušení soudní cestou, což měl obchodní soud města Moskvy přijmout dne 28. února 2025 tím, že vzal na vědomí dohodu o smírném narovnání. Ačkoli přitom byla Rada o tomto vývoji včas informována několik měsíců před přijetím aktů ze září 2025, nezohlednila jej, čímž porušila svou povinnost přezkumu. Podle žalobce ostatně Rada rovněž nezohlednila nové skutečnosti, které jí přitom poskytl před přijetím předchozích aktů, jimiž bylo jeho jméno ponecháno na sporných seznamech.

252 Rada s argumentací žalobce nesouhlasí.

253 Úvodem je třeba uvést, že podle čl. 3 odst. 3 rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů a čl. 14 odst. 3 nařízení č. 269/2014 ve znění pozdějších předpisů platí, že jsou-li předloženy připomínky nebo nové podstatné důkazy, Rada své rozhodnutí přezkoumá a dotčenou osobu o této skutečnosti informuje. Kromě toho čl. 6 třetí pododstavec rozhodnutí 2014/145 ve znění pozdějších předpisů stanoví, že „[t]oto rozhodnutí je průběžně přezkoumáváno“ a „[p]okud Rada usoudí, že jeho cílů nebylo dosaženo, bude případně prodlouženo či změněno“.

254 Z těchto ustanovení vyplývá, jak bylo uvedeno v bodě 172 výše, že při přezkumu omezujících opatření přísluší Radě provést aktualizované posouzení situace a zhodnotit dopad takových opatření s cílem určit, zda umožnila dosáhnout cílů sledovaných prvotním zařazením jmen dotčených osob a subjektů na sporný seznam, nebo zda je ohledně uvedených osob a subjektů stále možné dospět k témuž závěru.

255 Z toho vyplývá, že přezkum omezujících opatření pro Radu znamená povinnost z hmotněprávního hlediska znovu posoudit relevanci, a tedy opodstatněnost prodloužení, či neprodloužení uvedených opatření. Jak tedy tvrdí Rada, žalobce se na rozdíl od toho, co uvádí, nedovolává procesní vady, nýbrž Radě vytýká, že dospěla k závěru o ponechání jeho jména na sporných seznamech navzdory skutečnostem, které jí předal, což se překrývá s druhým žalobním důvodem, vycházejícím z nesprávného posouzení. Tribunál přitom v bodě 208 výše dospěl k závěru o opodstatněnosti takového ponechání prostřednictvím aktů ze září 2025.

256 Je sice pravda, že povinnost provést pravidelný přezkum omezujících opatření znamená umožnit dotčené osobě vyjádřit její stanovisko, a tedy dodržet určité procesní záruky související s právem na obhajobu, zejména s právem být vyslechnut. Jedná se však o povinnosti odlišné od povinnosti přezkumu, jejíž porušení žalobce namítá.

257 Pokud se žalobce hodlá dovolávat porušení takových záruk, je třeba připomenout, že právo být vyslechnut v každém řízení stanovené v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, které je nedílnou součástí dodržování práva na obhajobu, zaručuje každému možnost užitečným a účinným způsobem vyjádřit své stanovisko v průběhu správního řízení před přijetím každého rozhodnutí, které by se mohlo nepříznivě dotknout jeho zájmů (viz rozsudek ze dne 27. července 2022, RT France v. Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, bod 75 a citovaná judikatura).

258 Nicméně platí, že i když dodržení práva na obhajobu a práva být vyslechnut vyžaduje, aby unijní orgány umožnily osobě, jíž je určen akt nepříznivě zasahující do jejího právního postavení, užitečně vyjádřit své stanovisko, nemůže jim ukládat, aby se s ním ztotožnily, takže pouhá skutečnost, že Rada nedospěla k závěru, že prodloužení omezujících opatření není opodstatněné, ani nepovažovala za užitečné provést ověření s přihlédnutím k připomínkám předloženým uvedenou osobou, tedy neznamená, že takové připomínky nebyly zohledněny (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. září 2018, Ezz a další v. Rada, T-288/15, EU:T:2018:619, body 330 a 331, a ze dne 15. září 2021, Boshab v. Rada, T-107/20, nezveřejněný, EU:T:2021:583, body 103 a 104).

259 V projednávané věci Rada při přijetí aktů z března 2025 vyzvala žalobce, aby předložil své připomínky do 2. června 2025, což učinil zasláním žádosti o přezkum dne 23. května 2025. Dále ve svém dopise ze dne 15. září 2025, kterým žalobci oznámila akty ze září 2025, Rada výslovně odpověděla na jeho argumentaci vycházející z údajné obsolescence omezujících opatření z důvodu zrušení dotčené operace, které vzal na vědomí obchodní soud města Moskvy. Rada totiž uvedla, že má za to, že skutečnosti předložené žalobcem neumožňují dospět k závěru, že uvedená

opatření již nejsou relevantní, přičemž zejména upřesnila, že společnosti spojené se žalobcem a společnosti spojené s O. V. Děripaskou nadále existují a stále se mezi nimi očekávají převody finančních prostředků, což znamená, že riziko obcházení nadále trvá.

260 Za těchto podmínek se jeví, že žalobci bylo umožněno užitečně a účinně vyjádřit své stanovisko před přijetím aktů ze září 2025 a Rada toto stanovisko zohlednila. Skutečnost, že se Rada rozhodla ponechat jeho jméno na sporných seznamech navzdory jeho připomínkám, nemůže představovat porušení práva na obhajobu, neboť Rada nebyla povinna se ztotožnit se stanoviskem žalobce, v souladu s judikaturou citovanou v bodě 258 výše.

261 Z toho vyplývá, že šestý žalobní důvod musí být zamítnut, a tudíž žaloba musí být zamítnuta v plném rozsahu.

IV. K nákladům řízení

262 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl ve věci úspěch, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit povinnost nést vlastní náklady řízení a nahradit náklady řízení vynaložené Radou.

263 V souladu s čl. 138 odst. 1 jednacího řádu ponesou Belgické království a Komise vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (osmý senát zasedající v kolegiu o pěti soudcích)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Dimitrij Alexandrovič Beloglazov ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Radou Evropské unie.

3) Belgické království a Evropská komise ponesou vlastní náklady řízení.

Gâlea Costeira Tóth

Ricziová Spangsberg Grønfeldt

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 15. července 2026.

Podpisy

Obsah

I. Skutečnosti předcházející sporu a skutečnosti, které nastaly po podání žaloby 3

II. Návrhová žádání účastníků řízení 5

III. Právní otázky 6

A. K žádosti o odstranění některých údajů ve vztahu k veřejnosti 6

B. K návrhu na zrušení napadených aktů 8

1. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z protiprávnosti první části kritéria h) . . 8

a) K údajnému porušení zásady právní jistoty 9

b) K údajnému porušení zásady proporcionality 12

2. Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení 16

a) K údajnému extrateritoriálnímu použití nařízení č. 269/2014 17

b) K použití první části kritéria h) na žalobce 18

1) Úvodní poznámky 19

2) K pojmu „obcházení“ opatření stanovených nařízením č. 269/2014 20

3) K existenci usnadnění porušení zákazu obcházení opatření stanovených nařízením č. 269/2014 22

c) K údajné obsolescenci omezujících opatření uložených žalobci 26

1) K aktům z června 2024 28

2) K aktům ze září 2024 28

3) K aktům z března 2025 29

4) K aktům ze září 2025 30

5) Závěr 32

3. Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení práva na obhajobu a zásady právní jistoty 32

4. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nepřiměřeného zásahu do základních práv 33

5. K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady proporcionality 36

6. K šestému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z procesní vady vyplývající z porušení povinnosti přezkumu 36

IV. K nákladům řízení 38